Cumartesi
8
NİSAN
1939

TAN EVİ
İstanbul Ankara caddesi 102
TELGRAF: TAN. İSTANBUL
TELEFON: 24310. 24318. 24319
DÖRDÜNCÜ YIL — No: 1323
5 KURUŞ

TAN
GÜNLÜK SİYASÎ HALK GAZETESİ

ÇOCUK ANSİKLOPEDİSİ

Muallimlerin ve mektep talebesinin en kuvvetli yardımcısı, çocuğun en zengin kütüphanesidir. Çocuğunu seven her babanın yavrusuna verebileceği en güzel hediyedir. Müessesemiz tarafından neşredilmiştir. Evinizde bir tane bulundurunuz.

İtalya, Arnavutluğu İşgale Başladı

Istilâ Hareketine Karşı Şiddetli Mukavemete Rağmen 5 Şehrin Işgali Tamamlandı

Bir Kısım İtalyan Kuvvetleri Püskürtüldü, Çok Kanlı Bir Çarpışma Devam Ediyor

Son dakikaya kadar mukavemet kararında olan Arnavutluk Kralı Zogo

Tiran, Ağır Şartları Bulunan Ültimatomu Katiyetle Reddetti

İtalyanlar, Hemen Bütün Sahil Şehirlerini Bombardıman Ettiler, Arnavut Kıtaları Büyük Kahramanlıkla Dövüşüyorlar

Londra, 6 (Hususî) — İtalyan kuvvetleri, bu sabah fecirle hareket ederek Arnavutluğun Avlonya, Draç Saint Jean de Medua ve Ayasaranda limanlarında karaya çıkmışlardır.

İtalyan Ajansı şu malûmatı vermektedir:

"İtalyan kıtaatı, bu sabah fecir vakti Avlonya, Draç, Saint - Jean - de Medua ve Ayasaranda limanlarında karaya çıkarılmıştır. Arnavutların hiç bir aksülâmelleri görülmemiştir. Yalnız Dracta müsellâh çeteler mukavemete kalkışmışlar ve derhal püskürtülmüşlerdir. İtalyan kıtaatı, memleket dahilinde ilerlemek üzere Draçtan hareket etmişlerdir.

Halka Beyannameler Atıldı

400 tayyareden mürekkep olan İtalyan "A" hava filosu Arnavutluk üzerinden uçmuştur. Bu filoya meskûn merkezlerin bombardıman edilmemesi ve halkın korunması için icabeden talimat verilmiştir.

İtalyan tayyareleri, İtalyan kıtaatının karaya ihracından evvel beyannameler atmışlardır.

Bu beyannamelerde şöyle denilmektedir:

" Arnavutlar, topraklarınızda karaya çıkan İtalyan askerleri asırlarca sizin dostunuz olan ve bu dostluğunu isbat etmiş bulunan bir millete mensuptur. Ezileceği muhakkak olan boş bir mukavemete kalkışmayınız. Sizi mahvetmiş olan ve sizi şimdi boş yere kan dökmeğe sevketmek arzusunda bulunan hükûmetinizi dinlemeyiniz. Kral ve imparatorun askerleri nizamı, adaleti ve sulhü tesis etmek için geliyorlar ve bunların teessüsü için icabettiği kadar kalacaklardır."

Şiddetli mukavemet var

İtalyanların çok cüzî mukavemet gördüklerini söyledikleri halde Arnavutluğun payitahtı olan Tiran radyosu, mukavemetin şiddetli olduğunu ve Draçta İtalyan askerlerinin üç defa denize püskürtüldüklerini bildirmektedir. Tiran radyosu kral Zogonun halka hitap eden beyannamesini neşretmiştir.

Gerek kralın beyannamesi, gerek medenî milletlere kendi dillerinde yapılan hitaplar, fakir surette silâhlı donanmasız ve bir tek tayyaresiz bir milyon Arnavudun mutlak surette haksız ve sebepsiz bir tecavüze maruz kaldığını tebarüz ettirmektedir. Kralın beyanamesi, erkek, kadın ve çocuk bütün Arnavutların son nefeslerine kadar, bir tek insan gibi memleketlerinin ve milletlerinin istiklâlini muhafaza edeceklerini ve İtalyanlar hücuma geçer geçmez derhal bütün kuvvetlerile müdafaa eyliyeceklerini bildirmektedir.

(Sonu: Sa. 10, sü 2)

İtalyanların ihraç hareketi yaptıkları yerleri gösterir harita

İtalyanın Teminatına Rağmen Yugoslavya Ciddî Endişe İçinde

İngiliz Parlâmentosu, Vaziyet Hakkında Fevkalâde Tedbirler Almak Üzere Derhal İçtimaa Çağırılıyor

Roma, 7 (Hususi) — Sinyor Gayda bugün Jurnale D'İtalia'da Arnavutluğun işgali hakkında yazdığı bir makalede İtalyan askerlerinin vatanperver Arnavutların talebi üzerine Arnavutluğu işgal ettiğini, ve bu vatanperverlerin Kral Zogonun fena idaresinden ezilen memleketi kurtarmak istediklerini, İtalyanın da bunlara yardım ettiğini anlatıyor

★

Almanyada :

Berlin, 7 (Hususî) — Almanya, Arnavutluğun işgali hususunda İtalyaya müzaheret etmektedir.

Neşredilen bir tebliğde İtalya tarafından Arnavutluktaki İtalyan menafiini muhafaza için yapılan hareketin Almanya tarafından tamamiyle takdir edilmekte olduğu beyan edilmektedir. Almanya, Arnavutlukta hiç bir menfaatleri olmayan garp demokrasilerinin hukukan itiraz edilmesi kabil olmayan İtalyan hareketine karşı müdahalede bulunmak tecrübesine kıyam etmelerini anlıyamadığı gibi tasvip de etmemektedir. İtalya, Arnavutlukta umumî nizamın ve orada mukim İtalyanların emniyetinin İtalyan sahilleri karşısında bulunan ve İtalyanın hayatî menfaatları için çok mühim olan bir memlekette tehlikeye maruz kalmasına müsamaha edemezdi.

Bu tebliğ bir çok defalar Alman radyosu tarafından neşredilmiştir.

Gazeteler, İngilterenin Arnavutluk meselesiyle alâkadar olmasını hayretle karşılamaktadır.

Yugoslavyada :

Belgrat, 7 (Hususî) — Kabine bugün Naip Prens Polün iştirakile toplanmış, toplantıdan sonra hiçbir tebliğ neşrolunmamıştır.

Yugoslavyanın bir intizar siyaseti tatbik ederek Arnavutluk vaziyetinin inkişafını yakından takip edeceği zannedilmemektedir.

Siyasî mahafil, İtalya ile Yugoslavya arasındaki taahhütlerin artık eskimiş olduğuna kanidir. Roma ile Belgrat devamlı surette temas halindedir. İtalyanın, Yugoslavyaya Adriyatik denizindeki menfaatleri namına teminat verdiği bildiriliyor. Bununla beraber Yugoslavyada endişe hissolunduğu anlaşılıyor.

Alman bazı malûmata göre. Italya Yugoslavyadan Arnavutluğa karşı icraatında kendisine iltihak etmesini istemiş ve Yugoslavyaya Işkodra şehrini teklif etmiştir.

Diğer bazı malûmata göre de. Arnavutluk Yugoslavyadan yardım istemiştir.

(Sonu, Sa: 10; Sü 4)

İtalya Niçin Arnavutluğu İşgal Ediyor?

Yazan: M. Zekeriya SERTEL

İtalya Adriyatik denizine bir İtalyan gölü nazariyle bakar, bu gölün sahillerinde ikinci bir memleketin yer almasına tahammül edemez. Bu maksatladır ki Cihan harbinden sonra Triyesteyi alarak Adriyatik denizini Avusturyaya kapamış, ve Arnavutluğu siyasî nüfuzu altına alarak bu denizdeki İtalyan hâkimiyetini temin etmişti. Adriyatikte sahili bulunan tek devlet Yugoslavya idi. Onunla da her zaman dost geçinmeğe ve Yugoslav komşuluğunu zararsız bir hale getirmeğe çalışmıştır.

Italya, Almanya ile anlaşarak Berlin - Roma mihverini kurdukları zaman, Orta Avrupa ve Balkanları kendi aralarında nüfuz mıntakalarına ayırmışlardı. Çekoslovakya ve Romanya, Almanların nüfuz mıntakası dahilinde idi. Macaristanı Yugoslavya ve Bulgaristan, Italyan nüfuz mıntakası olarak bırakılmıştı. İtalya bu paylaşmanın tahakkuku için de bu memleketlerle olan iktısadi münasebetlerini arttırmıya çalışıyordu. Fakat Almanya, mütemadiyen Italyayı hariçte meşgul olmıya teşvik ediyor (Habeşistan ve Ispanyada olduğu gibi) ve müttefiki oralarda meşgul iken o Orta Avrupayı istilâya hazırlanıyordu.

1938 başlangıcında, Almanya birdenbire Avusturyayı büyük Almanya hudutları içine alınca, Roma bir an şaşırdı. Çünkü Italya, Adriyatiğe iner korkusile ötedenberi Avusturyanın kuvvetlenmesine Avusturyada krallığın teesüsüne

(Sou Sa. 10. Sü. 1 de)

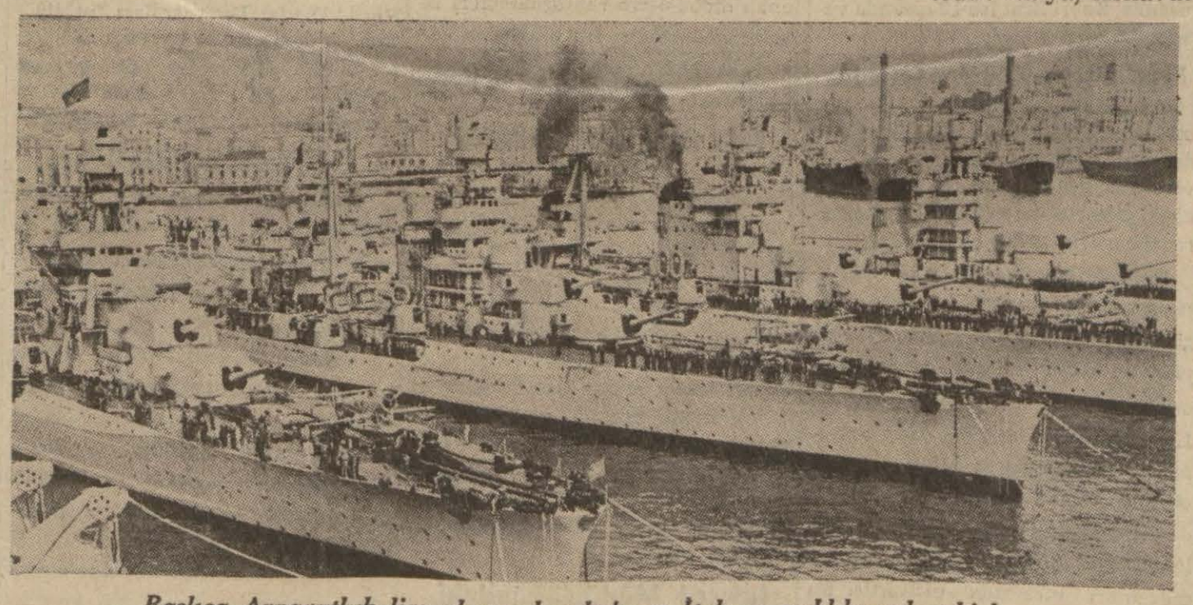

Başlıca Arnavutluk limanlarını bombalıyan İtalyan zırhlılarından birkaçı

Romanya Hariciye Nazırı Bugün Şehrimize Geliyor

Bükreş, 77 (A. A.) — Romanya Hariciye Nazırı Gafenco bu akşam bir Romen harp gemisile Kstenceden İstanbula hareket etmiştir. Orada Türk devlet adamları ile görüşecektir. Nazır birkaç gün içinde Bükreşe dönecek ve müteakiben Berline gidecektir. Nazırın İstanbul seyahatinin uzun müddet evvel hazırlandığı ve son hâdiselerle bir münasebeti olmadığı haber alınmıştır.

Ankara, 7 (Tan Muhabirinden) — Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, yarın İstanbula gelecek olan Romanya Hariciye Nazırı ile görüşmek üzere bu akşam İstanbula hareket etmiştir. Hariciye Vekilimiz, bu mülâkatı müteakip Ankraya dönecektir.

PENCEREMDEN

Ahdlerin, Peymanların Kıymeti

Yazan: M. Turhan TAN

Sofyalı Rasih, Divan şairleri - nin kuvvetlilerindendir. O - nun - her ahte, her peymana, her and'a, her yemine inanılmamasını telkin fikriyle - yazdığı manzum bir hikâye, pek hoşuma gittiğinden yeni ağza eski tad dedim, iktibas eyledim:

Var idi Sofyamızda bir âdem
Devlet ile cihan içinde âlem
Gece gündüz harem nişin idi ol
Turfa rubah der kemin idi ol
Avretin olmuş idi mağlûbu
İhtiyar eylemiş bu üslûbu
Der imiş avrete: Ben ölsem eğer
Korkarım ki seni ala bir er!
Ağlayıp avreti dahi ol dem
Der imiş ki yetişmeyim ki görem
Lik ger ben ölür isem zalim
Nic'olur ol zaman benim halim
Gayri avretler ile zevk idesin
Beni âlemde unudup gidesin
Duğrayıp rişime bu resme suğan
Bizzarure herif olup giryan
Nice şey bahşedip zene ol dem
Turba turba cevehirü hatem
Asiyabü dükan akarü devab
nice eşyayı bi hesabü kitab
Anın için ki ben ölürsem eğer
Nefaka ola hep sana bunlar
Sana var itimadü imanım
Gayre varma sakın benim canım!
Dedi: Varmam kocaya vallahi
Ederim bunda şahid Allahı
Nagehan bir gün erdi ana ecel
Çekti dünyayı pire - zenden el
Uğradı korktuğuna biçare
Gör, neler eyledi o mekkâre!
Bir iki kimse istedi anı
Lik haz eylemez idi canı
Çünkü talipleri müsin idiler.
Şetm edip anlara dedi: Gidiler
Ben kocaya varır mıyım, zira
Nice ahdü yeminim ola heba?
Buldu bir nevcevanı ahirkâr
Ana akdi nikâha verdi karar
Cem olup yânına sıgarü kibar
Cümlesi hâlin etti istifsar
Dediler bu işi niçin ettin?
Ettiğin kavlu ahdini nettin?
Kocaya varmazam dedin evvel
Sıdkına şimdi kizbin oldu bedel
Dedi: Hâşa ki kizb edem vallah
Belki ben sadıkım, olun agâh!
Ben dedim: "Koca âdeme varmam"
Yoksa böyle cevan niçin sarmam?
Kocaya varup eremem rence
Varırım böyle bir güzel gence
Sürerim tâ ölünce âlemini
Bana mı verdiler cihan gamini?

Zamane ahdü peymanları da hep böyle tefsire ve tevile mütehammil!.. Temenni edelim ki sözün kıymeti artık anlaşılır olsun ve sözden dönmek ayıp sayılsın!

Bulgaristan İzmir Fuarına İştirak Edecek

İzmir 7 (A. A.) —Bulgaristan Enternasyonal İzmir fuarına iştirak edeceğini bildirmiştir. Belediye sergi evinin inşaatı işini süratlendirmek için tedbirler almıştır.

TAKVİM ve HAVA

8 Nisan 1939
CUMARTESİ

4 üncü ay	Gün: 30	Kasım: 152
Arabi: 1358		Rumi: 1355
Sefer: 18		Mart 26
Güneş: 5.32	— Öğle:	12.16
İkindi: 15.55	— Akşam	18.40
Yatsı: 20.15	— İmsâk:	3,49

Yurtta Hava Vaziyeti

Yeşilköy Meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre, hava yurdun Doğu ve Cenubu Şarkî Anadolu bölgeleri ile Orta Anadolunun Şark kısımlarında kapalı ve yer yer yağışlı, Karadeniz kıyıları ile Kocaelide çok bulutlu, diğer yerlerde açık geçmiş, rüzgârlar bütün bölgelerde umumiyetle Şimalî istikametten orta kuvvette, Ege denizinde ise kuvvetlice esmiştir.

Dün İstanbulda hava açık geçmiş, rüzgâr Cenubu Garbiden saniyede 2 — 4 metre hızla esmiştir. Saat 14 te hava tazyiki 1017,0 milibar idi. Sühunet en yüksek 14,0 ve en düşük 4,8 santigrat olarak kaydedilmiştir.

DAHİLÎ HABERLER

Otobüs Davası Şahitleri Dinlenecek

Dün Şahitlere Tebligat Yapıldı

Ankarada temyiz dördüncü ceza mahkemesinde devam etmekte olan ve eski vali Muhittin Üstündağın suçlu bulunduğu otobüs suiistimali davasının bir safhası dünden itibaren İstanbul adliyesine intikal etmiş bulunuyor.

Temyiz mahkemesi geçen celsesinde Istanbulda oturan 60 kişinin de bu davada şahit olarak dinlenmesine karar vermişti. Mahkeme dün bu şahit listesini Istanbul müddeiumumiliğine göndermiştir. Liste ile beraber de şahitlerin eski ifadelerini ihtiva eden büyük ve kabarık bir dosya gönderilmiştir. Müddeiumumilik, dosyayı asliye birinci ceza mahkemesine vermiştir. Mahkemei dün bütün şahitlere tebligat yapılmıştır. Önümüzdeki salı günü şahitler akşama kadar dinleneceklerdir.

UNİVERSİTEDE :

İdare Hukuku İmtihanı Bu Sene Yapılacak

Hukuk fakültesi ikinci sınıfında verilmekte olan idare hukuku dersleri profesör Sıddık Saminin birinci sömestr sonlarına doğru hastalanması yüzünden doçent Hüseyin Nail tarafından verilmiş ve fakat son zamanlarda Hüseyin Nailin de rahatsızlanması üzerine dersin devamı mümkün olmamıştır.

Hukuk ikinci sınıf talebesi şimdiye kadar bu dersten pek az kısmını görmüştür. Bu vaziyet üzerine bu sene bu dersten imtihan yapılmıyacağı ve ancak gelecek sene yapılacağı hakkında talebe arasında bir rivayet hâsıl olmuştur. Bu hususu dün üniversite rektörü Cemil Bilsele sorduk, rektör bu rivayeti tekzip etmiş ve imtihanın yapılacağını söylemiştir.

Doçentlerin Konferansı

İzmir halkevinin daveti üzerine edebiyat fakültesi doçentlerinden Enver Ziya Karal ile Sabri Esat birer konferans vermek üzere bugün Izmire gitmişlerdir. Enver Ziya Karalın vereceği konferans mevzuu: (Izmir ve Itilâf devletleri), Sabri Esadın mevzuu ise: (Folklor ve psikoloji) dir. Enver Ziya konferansını 10 nisanda, Sabri Esat ise 12 nisanda verecektir.

Prof. Pittardın Konferansı

Memleketimizde konferanslar vermek üzere Maarif Vekâleti tarafından davet edilmiş olan Cenevre üniversitesi profesörlerinden Pittard 10 nisan pazartesinden itibaren konferanslarına başlıyacaktır.

Profesör o gün saat 18,15 te (Avrupa ırkları menşeleri), çarşamba günü ayni saatte (Göl havzalarında yaşayan ilk insanların medeniyeti, merkezi Avrupada cilâlı taş devri), 13 nisan perşembe günü (fizik antropoloji, ilk insanların işleri, pedagoji ve spor), 14 nisan cuma günü .Asyada yaşayan beşerden evvelki bir mahlûk: Pithecanthrope ve Sinanthrope) mevzuları etrafında olacaktır. Bu konferanslara herkes devam edebilecekir.

Yugoslav Talebesi Gitti

Dört gündenberi şehrimizde bulunan Yugoslavyalı Yüksek mimar mektebi talebesi dün öğleden evvel üniversiteyi ziyaret etmiş ve akşam trenile Belgrada dönmüşlerdir.

Hâmidin Ölüm Yıldönümü

Millî şairimiz Abdülhak Hâmidin üçüncü ölüm yıldönümü münasebetile 14 nisanda üniversite konferans salonunda bir merasim yapılacaktır. Bu merasimden sonra da büyük şairin kabrine gidilerek bir çelenk konulacaktır.

Zenginler Fakir Talebe İçin Yardım Etmiyorlar

Yardım İçin 250 Zengine Yapılan Müracaatlardan Bir Netice Alınamadı

Dün, Üniversite Rektörü tarafından, Sömestr tatilinde bir Avrupa seyahati yapan 35 kişilik bir talebe grupuna bir çay ziyafeti verilmiştir.

Bu ziyafet esnasında da, rektör talebelerle hasbihalde bulunmuş, ve talebelerin samimî temennilerini alâka ile dinlemiştir. Bu arada, halleri vakitleri yerinde olmayan hukuk talebelerinin yurt meseleleri de mevzuubahs edilmiştir. Bu talebelerin bütün gayretlere rağmen hâlâ bir yurda kavuşturulamamalarının sebepleri gözden geçirilmiştir. Konuşmalardan anlaşılmıştır ki, Üniversitenin, sırf bu talebeleri bir yurda kavuşturmak maksadiyle 250 kadar zenginimize yaptığı müracaatler ve talepler, müsbet bir netice vermemiştir.

Üniversitenin talebine 250 zenginimizden ancak on, on beş kişi mahdut bir yardımla mukabelede bulunmuştur. Rektör, talebelere, bu ihtiyacın, münasip bir şekilde mutlaka halledileceğini vaat etmiştir. Bu vaat, bütün talabeler tarafından büyük bir sevinçle karşılanmıştır.

Konuşmalara mevzu olan mühim dileklerden birisi de, imtihanlara müteallikti:

Talebeler, şifahî imtihanlar arasında fasıla bulunmamasından mutazarrır olduklarını söylemişlerdir. Rektör, bu imtihanların da birer gün fasıla ile verileceğini vaat etmiştir. Yine talebelerin ricaları üzerine, Rektör, eleme imtihanlarının neticelerini de, imtihandan asgarî dört gün evvel bildireceğini söylemiştir.

Bu vaatler, talebelerin sevinçlerini büsbütün arttırmıştır. Rektörün bu vaatleriyle neşesi artan ziyafet de geç vakte kadar sürmüştür.

BELEDİYEDE :

Belediye Otobüs Almak İçin Hazırlanıyor

Belediyenin alacağı otobüsler hakkında tetkiklerde bulunan komisyonu otobüslerin mübayaasile beraber garaj ve şoför meselesinin halli cihetini de karar altına almıştır. Bu karara göre şehrin muhtelif yerlerinde garajlar tesis edileceği gibi, şoför yetiştirmek üzere bir de kurs açılacaktır.

Belediyenin şimdilik bu işlere sarfedilmek üzere, elinde 500 bin liralık bir parası vardır. Bu para ile ilk partide yapılması lâzım olan işlerin başarılması mümkün olmadığından şehir meclisinin bu devresindeki içtimaında bir milyon liralık sarfiyat için meclisten tahsisat istenilecektir. Belediyenin ilk partide sipariş edeceği otobüs miktarı 35 kadardır. Bunlar gelip servise çıkarıldıkça halen hususî şahıslar elinde serviste bulunan otobüslerin ruhsatnameleri istirdat edilecektir. Bu otobüsler de yakın kazalarla şehir arasında çalışacaklardır.

Piyesler İçin Mükâfat

Belediye daimî encümeni, Şehir tiyatrosuna ait bütçeyi tetkik ederken her sene belediyece bu müesseseye yapılmakta olan 35 bin liralık yardımın bu sene 40 bin liraya çıkarılması zaruretini duymuştur.

Önümüzdeki tiyatro mevsiminde Şehir tiyatrosunda temsil edilecek eserleri tetkik etmek üzere bir jüri heyeti teşkil edilmiştir. Birinciliği kazanacak telif eserin sahibine mükâfat verilecektir. Derece alacak olan adapte ve tercüme eserler sahiplerine de ayrıca mükâfatlar verilecektir.

İktısat Müdürlüğündeki Tahkikat

Mülkiye müfettişleri belediye iktısat müdürlüğündeki tahkikata devam etmektedirler. Müfettişler dünden itibaren fırıncılara ve unculara ait dosyalarla ekmek narhının tesbitine ait dosyaları tetkike başlamışlardır.

★ Yeşilay cemiyeti, belediye bütçesinin tesbit edilmekte olduğu şu günlerde belediye riyasetine müracaat ederek nakdî yardım istemiştir. Belediye cemiyetin bu dileğini yerine getirememiştir.

★ Ruhsatnameleri istirdat edilmiş olan otobüslerden 15 tanesinin ruhsatnameleri iade edilmiştir. Bunlar şimdilik Cihangirle Yıldız arasında işliyeceklerdir.

★ Belediye merkez ve mülhakat masraf bütçeleri de tamamen hazırlanmıştır. Bütçe pazartesi günü şehir meclisine verilecektir.

★ Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdar dün, Sular idaresi müdürü Yusuf Ziya ile beraber Bentlere giderek tetkiklerde bulunmuştur. Lûtfi Kırdar, Bentlerden sonra da Terkos fabrikasını gözden geçirmiştir.

★ Dahiliye Vekâletinin tebliği üzerine vilâyet şube müdürleri dün, vali muavini Hüdai Karatabanın riyasetinde toplanarak vilâyetin bir aylık faaliyeti hakkında konuşmuşlar ve bu işler hakkında, Dahiliye Vekâletine verilmek üzere bir rapor hazırlamışlardır.

DENİZ ve LİMANDA :

Antrepolarda Hırsızlık Yapanlar Yakalandı

Geçenlerde Denizbankın Sirkecideki 1 ve 2 numaralı antrepolarında yapılan hırsızlık tahkikatı bitmiş bu hırsızlıkla alâkalı görülen antrepo müstahdemlerinden iki kişi adilyeye verilmiştir. Hırsızlıkta bir de gümrük memurunun alâkası tesbit edildiğinden hakkında kanuni takibata başlanmıştır.

Dört Sovyet Torpidosu Geçti

Dün sabah dört Sovyet torpitosu Boğazdan geçerek limanımızda durmadan Akdenize gitmiştir.

Ali Çetinkayanın Tamimi

Münakale ve Muhabere Vekili Ali Çetinkaya dün kendi Vekâletine bağlanan: Denizbank, Deniz Ticaret müdürüğü, Yüksek Deniz Ticaret mektebi, tramvay ve Tünel muvakkat idaresi, Elektrik idaresi, Devlet Hava, Devlet Demiryolları teşkilâtına ve deniz tarife heyeti reisliğine bir tamim göndererek vazifeye başladığını ve bu teşkilât memurlarına muvaffakıyet dilediğini bildirmiştir.

İki Makinist Gidiyor

Doğu vapurunun makinelerinin yerleştirilmesi işlerini mürakabe etmek üzere Denizbanktan bugünler - de Almanyaya iki makinist gönderilecektir.

Vapurun inşaatı haziran içinde bitecek ve temmuzda teslim alınacaktır.

★ Gümrük ve İnhisarlar Vekili Ali Rana Tarhan evvelki gün şehrimize gelmiş ve akşam Ankaraya dönmüştür.

Şehir Meclisi Dün Bir Toplantı Yaptı

Bazı Çiftliklerin İsimleri Değiştirildi

Şehir meclisi, dün öğleden sonra birinci reis vekili Necip Serdengeçtinin riyasetinde toplanmıştır. Dünkü toplantıda Akşarayda yeni inşa edilen ilk mektep bahçesinin genişletilmesi için istimlâke tâbi tutulan evin kıymetine vâki itiraz, konservatuvar yatılı mektebi talebesinden alınmakta olan kefalet miktarının değiştirilmesi, suni sirke kaplarının üzerine etiket konulması, belediye zabıta talimatnamesine, belediye tenbihlerine muhalif hareket eden dükkân ve müesseseler müstahdemlerinin suçlarından dolayı sahiplerinin cezalandırılması, vilâyete bağlı mülhakat belediyelerinden, tahlil edilmek üzere belediye kimyahanesine gönderilen nümunelerden ücret alınmaması, Üsküdar ve Kadıköy cihetinde su tevzi ve satışına ait talimatnamenin tetkiki hakkındaki mazbatalar ait oldukları encümenlere havale edildikten sonra Bakırköy kazasının Muhtarbey ve Yeşilköy nahiyelerine bağlı Kalıkıratya çiftliğinin Resne çiftliği, Papasköyü çiftliğinin Güneşli, Pandeniça çiftliğinin Uğurlu, Kapanarya çiftliğinin Kutlular isimlerile adlandırılması hakkındaki mülkiye encümeni kararı da okunarak kabul edilmiştir.

MÜTEFERRİK :

Millî Şefin İrana Düğün Hediyesi

Ankara, 7 (Tan Muhabirinden) — Iran Veliahtinin düğün merasiminde bulunmak üzere Tahrana gidecek olan Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlunun riyasetindeki orgeneral Kâzım Urbay, Riyaseticümhur Başyaveri Celâl, Hariciye Vekâleti umumi kâtip muavini Nebilden mürekkep heyetimiz pazartesi günü hareket edecektir.

Heyet, dost veliahte düğün hediyesi olarak Cümhurreisimiz Ismet Inönü namına çok sanatkârane yapılmış gayet kıymetli bir altın tuvalet takımı hediye edecektir.

Reasürans İdare Meclisi Reisliği

Millî Reasürans sigorta şirketi idare meclisinin Ankarada yaptığı son toplantıdan sonra şehrimizde toplanan idare meclisi, azadan Rabbaniyi, Necip Serdengeçtinin yerine meclisi idare reisliğine seçmiştir. Umum müdür Refi Bayar vazifesine devam etmektedir.

POLİSTE:

Annesinin Kucağından Mangala Düşüp Öldü

Evvelki gün Şilenin Hacınlı köyünde 2 aylık bir çocuk annesinin kucağından mangala düşmüş ve yanarak ölmüştür.

Ayni köy halkından Nusretin çocuğu olan Ahmet ismindeki yavru, annesinin mangal başında uyuması yüzünden kazaya kurban gitmiştir.

★ Sirkecide Meserret otelinde misafir bulunan Siverekli İbrahim oğlu Bekir oteldeki odasında ölmüştür. Cesedi muayene eden doktor ölüm sebebini tesbit edemediğinden tıbbı adliye gönderilmiştir.

★ İstiklâl caddesinde 142 numaralı apartımanda oturan Dimitri yol vermek istediği kapıcı Hasana 200 lira verip elinden bir de senet almıştır. Fakat bu sırada yanlarında bulunan Hasanın akrabasından Ali senedi alıp yırtmış paraları da kapıp kaçarken yakalanmıştır.

★ Pangaltıda Bay Sungar sokağında oturan Marika Tokatliyan önünde tramvaya binerken yere düşerek başından ve belinden yaralanmıştır. Yaralı tedavi altına alınmış tahkikata başlanmıştır.

★ Şoför Abdullahın idaresindeki otobüs Ayvansaraydan geçerken o civarda oturan Yılmaza çarparak başından yaralamıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmış şoför yakalanmıştır.

SUAL CEVAP?

Cihan Harbinde Arnavutluk Ne Vaziyetteydi?

S — Cihan Harbinde Arnavutluğun vaziyeti nasıldı ?

C — Cihan Harbinde Yunanlılar Cenubî Arnavutluğa girdiler. 1914 te de Draçı Italyanlar aldılar.

1916 da ise, cenubi Arnavutluk baştanbaşa Italyan işgali altında kaldı. Yalnız Körice havalisini, Selânikten itibaren Fransızlar işgal etmişlerdi. 1915 te Sırplar ve Karadağlılar da Arnavutluğun şimal ve vasat kısmına daldılar. Fakat 1916 da yenildiler ve bu bu kısımlar, Avusturya — Macaristan ordusunun istilâsına maruz kaldı. Bir aralıkı Esat Paşa, Arnavutluğun başına geçmek istedi, fakat beceremedi. 1917 de General Ferreo Arnavutluğun, Italyan himayesinde istiklâlini ilân etti. Bu suretle de, bu memleketin taksimini istihdaf eden 1915 Londra anlaşması suya düştü.

●

S — Arnavutluğun mesahai sathiyesi ve nüfusu ne kadardır?

C — Arnavutluğun mesahai sathiyesi 30 bin kilometre murabbaıdır. Nüfusu ise 980 bindir

●

S — Arnavutlukta ne kadar İtalyan yaşar?

C — Arnavutlukta Italyan yoktur. Orada yaşıyanların ekseriyetini Arnavutlar teşkil eder. Cenupta Epir kısmında biraz Ulah, ve dahilde dağınık olarak bir miktar Sırp ve Bulgar vardır. "Draç", ve "Avlonya" gibi şehirlerde tek tük Rum vardır. Bilâkis, bugün, Arnavutluk hudutları haricinde kalmış olan Arnavutların yüz bin kadarı Italya ve Sicilyada yaşamaktadır.

●

S — Arnavut ırkının kökü nedir?

C — Arnavutlar, Balkan yarım adasının en eski sakinleri olan "Plasz,, lardan inerler. Irklarının safiyetini tamamen muhafaza etmişlerdir.

●

S — Arnavutluğun başkenti olan Tiran, Arnavutluğun en büyük şehri midir?

C — Değildir. Tiranın nüfusu 13 bindir. Fakat coğrafi mevkiinin elverişli oluşu yüzünden payıtaht ittihaz olunmuştur. Arnavutluğun en mühim ve büyük şehri Körice'dir. Nüfusu 24 bindir.

●

S — Arnavutluk ne zaman bizim elimize geçmişti?

C — Osmanlı imparatorluğu Balkan yarım adasında hudutlarını tevsi ettiği sırada, Arnavutluk, derebeyleri elindeydi. Vâkıa, Iskender Bey, Arnavut beylerini toplayarak, Osmanlılara bir müddet karşı koydu ise de, 1444 ten 1471 e kadar Arnavutluk tamamen Türklerin elinde kaldı.

●

S — Arnavutluk istiklâlini ne zaman aldı?

C — 1913 yılının 20 temmuzunda.

●

S — Arnavutluk hep krallık mıydı?

C — Arnavutluk, Umumi Harpten sonra, hayli hareketlere sahne oldu: Mütareke olunca, Italyanlar, Arnavutluğun büyük bir kısmını işgal etmişlerdi, Fakat 1920 de Arnavutlar Italyaya karşı vaziyet aldılar ve Italya, Arnavutluğun istiklâlini tanıyıp çekilmek mecburiyetinde kaldı. 1925 senesinde de Cemiyeti Akvama da kabul edilmiş olan Arnavutlukta cümhuriyet ilân olundu ve Ahmet Zogo cümhurreisi oldu. Fakat 1928 senesinde Ahmet Zogo, krallığını ilân etti.

Balık İhracatı

Havaların ısınması üzerine palamut ve torik balıkları azalmıştır. Limanımızda bekliyen Italyan ve Yunan gemileri son denilecek partileri alarak hareket etmişlerdir. Yalnız bir Italyan ve iki Yunan gemisi kalmıştır. Bunlar da yarın akşama kadar tutulacak balıkları yükleyip gidecekler dir. Alâkadarların yaptığı tahminlere göre, bu sene ihraç olunan balıkların kıymeti geçen seneye nazaran daha yüksek görülmektedir. Ancak bütün ihraç olunan balıkların yekûn kıymeti henüz tesbit edilmemiştir.

BUGÜN

Irak da

Yazan: Ömer Rıza DOĞRUL

Aziz komşumuz Irakın genç ve kıymetli hükûmdarı Birinci Gazinin ölümü üzerine merhum kralın henüz dört yaşındaki oğlu İkinci Faysal unvanı ile kral ilân olunmuş ve yeni kralın dayısı Prens Abdullah muvakkat bir surette saltanat naipliğine tayin edilmişti. Bağdattan gelen haberlere göre Irak parlâmentosu toplanmış ve prens Abdullahın saltanat naipliğini tasdik etmiştir. Bunun üzerine Nuri Sait paşa istifasını vermişse de tekrar kabineyi teşkile memur edilmiştir.

Son elim hâdisenin bu kadarla geçiştirilmiş olmasını ve Irakın ileri yürüyüşünde geniş adımlar atmağa devam etmesini temenni etmek bizim için büyük bir vazifedir. Kardeş Iraklıların gösterecekleri metanet, ve bilhassa daima sağlamlağama çalışacakları millî vahdet, bu samimî temennilerin tahakkukuna hizmet edecektir.

Muhtelif yabancı kaynaklar, kral Gazinin ölümü üzerine kardeş ve dost memleketin vaziyetini sarsık göstermek için türlü türlü neşriyat yapmışlardır. Bunların kimi Irakta mutediller ile müfritler arasında şiddetli bir kavganın vukubulduğunu, bu kavganın memleket emniyetini sarsacak bir mahiyet aldığını anlattı. Kimi ordunun tatmin edilmemiş bir halde olduğunu ileri sürdü. Daha başkası bedevî kabilelerin hoşnut suzluğundan dem vurdu. Nihayet bazıları da memleketin uzun bir devreyi saltanat niyabeti ile geçiremiyecek derecede istikrarsız bir halde olduğunu iddia etti.

Biz bütün bu iddiaların yerinde olmadığına, hattâ esassız olduğuna, kardeş Irakın her gaileden açık alınla ve tam bir muvaffakıyetle çıkacağına inanıyoruz.

Irak, genç bir memlekettir. Her memleket gibi, şüphe yok ki, onun da meseleleri vardır. Fakat bu yolda hiç bir memleket istisna teşkil etmez. Her memleketin dahilî, siyasî, kuvvetiyle bunlarla meşguldür. Binaenaleyh Irakın da kendine mahsus bir takım meseleleri bulunmasını gayet tabiî görürüz. Fakat bu meseleleri mübalâğalandırmak ve bunları tehlikeli birer gaile şekline sokup ileri sürmek ancak bethahların kârıdır.

Biz bilâkis Irak komşumuzda, eski yeni taraftarı bulunmasını, bunların millî meseleleri münakaşa etmelerini, hayırlı bir hareket saymak isteriz. Münakaşa, mücadele mahiyeti almadıkça, kavga dövüşe çevrilmedikçe, müfit olur. Iraktaki fikir ayrılığının da ayni mahiyette olduğuna hükmediyoruz. Ve hâdiselerin hükmümüzü teyit edeceğine inanıyoruz.

Iraklı kardeşlerimizin bilhassa millî vahdeti sağlam tutacaklarına, ve onu daima, sağlamlaştırmayı, en esaslı vazife tanıyacaklarına eminiz. Bütün dünya hâdiselerinin, bütün dünya milletlerine verdiği en büyük ders, millî vahdeti uzak yakın, küçük büyük her ayrılıktan korumak lüzumudur. Iraklı kardeşlerimizin bu hakikate yakın vakıf olduklarına eminiz.

Iraklı kardeşlerimizin her millî meselelerini kendilerine en uygun şekilde halletmelerini temenni eder ve Iraka saadet ve refah dileriz.

Irak Saltanatının Niyabeti

Bağdat, 7 (A.A.) — Parlâmento toplanmış ve Emîr Abdülilâh'ın niyabetini tasvip eylemiştir. Nuri Sait Paşa kabinesi, Kanunu Esasî mucibince istifa etmiş, fakat yeniden ayni zevattan mürekkep olarak teşekkül eylemiştir.

İki İngiliz Gemisi Milânoyu Ziyaret Etti

Milânoı 7 (A.A.) — Warspile ve Aberdeen İngiliz gemileri San - Remo'ya gelmiş ve limanda demir atmıştır. İngiliz amirali ile San - Remo ve İmperia İtalyan makamları arasında nezaket ziyaretleri teati edilmiştir.

SON HABERLER

Almanya Orta Avrupanın Sahibi Olmak Istiyor

Hitler, Bütün Orta ve Şarkî Avrupa İçin Muteber Olmak Üzere Monroe Prensipine Benzer Bir Prensip İlânı İçin Hazırlanıyormuş

Londra, 7 (A.A.) — Daily Mail gazetesi, Berlin muhabirinden aldığı aşağıdaki haberi neşrediyor

"Almanya, bütün Orta ve şarkî Avrupa için muteber bir Monroe pensipini ilân etmek niyetindedir.

Almanya, bu suretle, hariç devletlerin buraya her türlü müdahalesinin karşısına geçecektir. Almanya garpta Siegfried hattından, şarkta Sovyetler Birliği ve Karadeniz hudutlarına kadar uzanan sahada hürdür. Nasıl Amerika Reisicümhuru Monroe Amerika Amerikalılarındır, dediği gibi Hitlerin hükûmeti de Orta Avrupa Avrupalılarındır, diyecektir. Bazı profesörler, bu doktrinin ana hatlarını tesbit için Hitler ile konferans halindedir. Bu doktrin mucibince, Almanya, dünyanın bu kısmında en esaslı milleti teşkil eylemektedir. Hitler, bu doktrini Almanyanın genişleme hareketini meşru göstermek için yakında dünyaya ilân edecektir.

İnssbruk görüşmeleri bitti

Berlini 7 (Hususî) — Alman erkânı harbiye reisi general von Keitel, ile İtalyan generali Von Pariani arasında İnssbrük'ta yapılan görüşmeler bitmiştir.

Mareşal Pietro Badoglio da Inssbrück'te yapılan bu görüşmelere iştirak etmiştir.

General Pariani, Inssbruk'tan döner dönmez, general von Keitel ile yaptığı görüşmeler hakkında raporunu vermek üzere Mussolininin nezdine kabul edilmiştir.

Insbrük, görüşmeleri esnasında Çek harp malzemesinin İtalya ile Almanya arasında taksimi ve Skoda fabrikalarından Italyaya harp malzemesi gönderilmesi meseleleri mevzuu bahis olmuştur.

Çin Taarruzu Muvaffak Oluyor

Hongkong, 7 (A.A.) — Cepheden gelen haberler, Çinlilerin Nanşang muharebesinde fevkalâde bir kahramanlık gösterdiklerini bildirmektedir. Muharebelere yekûnu yüz bin kişi tutan dört Japon fırkası iştirak etmiş ve düşman 15 bin zabit ve nefer ölü vermiştir. Yaralıların adedi belli değildir.

Kiangsi ve Hupen vilâyetleri içinde faaliyete geçen Japonların bu suretle şimal Çinindeki mevzilerini zayıflatmış olmalarından istifade eden Çin kıtaları taarruza geçerek Anhuei vilâyeti içinde Lunghai demiryolu üzerinde mühim beş şehri istirdada muvaffak olmuşlardır.

Bir düşman tayyare filosu Kiangsi vilâyetindeki Fongçeng ve Fen'niye baskın yapmıştır. 7 tayyare düşürülmüştür.

Millî Takım Güreşçileri Geliyorlar

Ankara, 7 (TAN Muhabirinden)— Bu ayın yirmi beşinde Osloda yapılacak Avrupa güreş şampiyonasına iştirak edecek güreşçilerimiz bu akşam İstanbula hareket etmişlerdir.

Millî takım ağırda Mehmet Çoban, 87 kiloda Mustafa Çakmak, 79 kiloda Ahmet Mersin, 72 kiloda Celâl Atik, 66 kiloda Yaşar Doğu, 61 kiloda Mustafa Batu, 56 kiloda Kenan Olca'dan mürekkeptir.

66 kiloda Doğan ve 79 kiloda Adnan Yurdaer ile 61 kiloda Ahmet Işık ta yedek olarak seyahate iştirak etmişlerdir.

Federasyon Başkanı Vehbi Emre ve Asbaşkan Tayyar Palaz ile antrenör kafile ile beraber gitmektedirler.

Bugünkü Yugoslav Hükûmetinin Muvaffakıyeti

Belgrad, 7 (A.A.) — Samuprava gazetesi, baş makalesinde bilhassa şöyle yazmaktadır:

" Çvetkoviç hükûmeti, bütün efkârı umumiye ve bütün milletçe bir uzlaşma ve anlaşma hükûmeti, büyük millî bir vazifeyi başararak bütün Yugoslav milleti için daha iyi bir istikbalin temellerini atacak bir hükûmet olarak karşılanmıştır. Bundan başka bu hükûmet umumî menfaat namına eski hürriyet ve anane zihniyetini, kardeşlik zihniyetini ve yapıcılık zihniyetini ihya etmek üzere iktidar mevkiine gelmiştir.

KISA HABERLER

● Amerika maden sanayii erbabından Oscar Rach, mevcut bütün madenlerden daha hafif ve daha mukavemetli ve pas tutmaz bir çeliğin sanayi sahasında inkişafı hakkında tetkikatta bulunmaktadır. Bu çeliğe Bachite ismi verilmektedir.

● Çekoslovakyanın büyük kundura fabrikaları müessisinin oğlu Thomas Bata New - york'a gitmiştir

● Mareşal Göring, San - Remo'dan hareket etmiştir. Az bir müddet Floransada oturduktan sonra Reggio'ya gidecek ve oradan da vapurla Trablusa geçecektir.

● İsviçre — Yugoslavya ticaret muahedesinin munzam protokolu imza edilmiştir.

● Başvekil Chamberlain İskoçyada Aberdenshire'deki Forbes şatosuna gitmiştir. Orada Lord ve Ledi Forbes'in misafiri olarak balık avına çıkacaktır.

● Buenos - Aires: Federal Mahkeme Reisi bütün hükûmet makamatına bilhassa Patagonya hükûmetine bir telgraf çekerek bütün Nazi teşkilâtlarında araştırmalar yapılmasını bildirmiştir.

Polonya Hariciye Nazırı Londradan Ayrıldı

Alman Gazeteleri Polonyanın Bir Tuzağa Düşürüldüğünü İddia Ediyorlar

Londra, 7 (Hususî) — Polonya Hariciye Nazırı Beck, İngiliz devlet adamları ile yaptığı görüşmeleri bitirerek bu sabah Londradan ayrılmıştır.

Almanyanın taarruzuna karşı hazırlanan İngiliz - Leh mütekabil yardım muahedesinin Beck'in Varşovaya avdetinden ve Polonya hükûmeti ile nazırın yapacağı istişarelerden sonra kaleme alınacağı salâhiyettar mahafillerde söylenmektedir. İngiliz - Leh muahedesi katî surette Akdedildikten sonra İngiltere ile Romanya arasında İngiliz - Leh müzakerelerine benzer iki taraflı müzakerelere başlanacaktır.

Garantinin esasları geniş

İngiliz - Leh muahedesinde bu muahedenin ne zaman tatbik edilmesi lâzım geleceği tasrih edilecektir. Öğrenildiğine göre Polonyaya verilen garanti Almanya tarafından Holanda, İsviçre ve Fransaya karşı vukubulacak bir taarruza da şamildir.

İngiltere hükûmeti daha sonra Yunanistan ve Türkiye ile de bu şekilde anlaşmalar akdi için müzakerelere girişmek, hattâ Macaristana bir taraflı bir garanti vermek tasavvurundadır. Şimdiki halde, İngiliz - Romen itilâflarının tanzimi için Romen elçisi Virgile Tilea ile daimî surette temas edilmektedir.

İngiltere hükûmetinin Polonyalı yahudilerin bir kısmının Ingiliz müstemlekelerine yerleştirileceğine dair Becke vaadelerde bulunduğu iyi haber alan mahafillerde beyan edilmektedir.

I Berlinde çıkan Völkischer Beobachter gazetesinin bildirdiğine göre Almanya Polonyaya 25 senelik bir garanti mukabilinde Dantzigin Almanyaya devredilmesini ve Şarkî Prusya ile Alman toprakları arasında irtibat tesisini teklif etmiştir.

Beck, Parise de gidecek

Fransız matbuatı, anlaşmayı gayet iyi karşılamıştır.

Dün akşam hariciye nazırı Bonnet ile Polonya sefiri Lukascieviez arasında yapılan mülâkat dolayısiyle iyi haber alan mahafiller, Beckin gelecek mayıs bidayetinde Parisi ziyaret edeceğini teyit etmektedirler.

Sefir, bu sabah Calaisye hareket edecek ve oradan Brüksele kadar Beke refakat edecektir. Mumaileyh hariciye nazırına halihazırdaki diplomatik görüşmeler hakkındaki Fransız noktai nazarına dair izahat verecektir.

Varşova vaziyetten memnun

Bütün Varşova gazeteleri, Londra da tahakkuk sahasına isâl edilmiş olan Polonya — İngiltere itilâfının yüksek ehemmiyet ve şümulünü tebarüz ettirmektedirler.

Bek, Lord Halifax ile görüşürken

Express Poranny, gazetesi diyor ki;

"Leh — İngiliz beyannamesi, çok mühim bir hâdise teşkil etmektedir ve gerek Tamis, gerek Vistule kıyılarında memnuniyetle karşılanacaktır. Polonya, Avrupadaki muvazenenin yalnız bugünden itibaren âmili değildir. Polonyanın siyaseti, bütün dünyanın tasvibine mazhar olmuştur. Zira, hüsnüniyet sahibi olan insanları bu siyasetin mantıkî fikri takip ve azim eseri olduğunu tanımamazlık edemez.,,

Berlin matbuatı, anlaşmayı iyi karşılamamışlardır. Hemen hepsi, Polonyanın anlaşmayı imza etmekle bir tuzağa düşürülmekte olduğunu anlatıyorlar.

Völkische Beobachter diyor ki:

"Polonya Hariciye Nazırı Beck, İngilterenin Almanya etrafında vücude getirmek istediği muahedeler zincirinden birisini teşkil eden bir karşılıklı İngiltere — Polonya yardım anlaşmasını imzalamıştır. Polonya, bu suretle, Avrupa sulhüne karşı tertip edilen suikastin cürüm şeriki olmuştur.

Amerika Harpten Korunuyor

Vaşington, 7 (A.A.) — Ayan meclisi Hariciye encümeninin bitaraflık kanununun yeniden gözden geçirilmesi için akdetmiş olduğu ikinci celsede Baruch'un beyanatı dinlenmiştir.

Baruch, Pittmann, kanun projesine müzaheret etmiştir.

Baruch, mütaarrızlar, Atlas Okyanosu ile Büyük Okyanusta tam bir deniz ve hava hâkimiyeti tesis etmedikçe Avrupa veya Asyadan Amerika nısıf kürresine karşı muvaffakıyetli bir askerî taarruz icrasına ihtimal vermemekte olduğunu beyan etmiştir

Baruch, hakiki bitaraflığın tahakkukuna imkân mevcut olmıyan hayalî bir ideal olduğunu söylemiştir. Mumaileyh, Amerika için en iyi siyasetin kendisini harbe sürükliyecek her türlü hareketin önüne geçmek, muhariplere karşı adalet dairesinde hareket eylemek, memleketin müdafaasını ıslah etmek ve milleti iktısadi bir felâkete karşı himaye eylemek olduğunu beyan etmiştir.

"Bitaraflık kanunu" na telmih eden hatip, şöyle demiştir:

"— Şimdi esliha ihracının mutlak surette memnuiyeti karşısında bulunuyoruz. Fakat bu memnuiyetin münakaşa etmekte olduğumuz iki prensiple yani bitaraflık ve her türlü blok haricinde kalmak prensipleri ile bir güna münasebeti yoktur. Bu memnuiyetin ifade etmekte olduğu daha yüksek bir mana vardır: Memleketimizi insanların birbirlerini öldürmelerine yarayan silâhları satmasına mani olmak. Bu da bir müessese gibi telâkki edilen harbi takip ve tevbih etmek demektir. Fakat böyle bir memnuiyet, harbe mani olamıyacağı gibi bizim herhangi bir harbe sürüklenmemizin de önüne geçemez.,,

Salâhiyettar mahafil, hükûmetin bitaraflık kanununun tadili halinde kendisine kanunu esası dairesinde verilecek tam hürriyeti kullanmak hususunda her türlü suitefehhümleri izale arzusunda bulunduğunu beyan temektedir.

Toprak Mahsulleri Ofisi

Ankara, 7 — Deveran eden rivayetlere göre, İktısat ve Ticaret Vekâletlerinin teşkilâtı sırasında toprak mahsulleri ofisinin kaldırılması mevzuu bahsolmuştur.

Buğday kısımlarına ait işlerinin eskisi gibi bu işi idare etmiş olan Ziraat Bankasınca yapılmasına ve afyon şubesinin de uyuşturucu maddeler şubesi halinde inhisarlar idaresine raptedileceği veya afyon ticaretinin hükûmetin mürakabesi altında serbest bırakılacağı yolunda bazı şayialar vardır .

FELEK

İpekböceği Gibi

Yazan: B. FELEK

— Dinlemiyor mu, anlamıyor mu? Orasını kestiremiyorum. Lâkin sözümün tesiri olmuyor. Ha ona söylemişim, ha dikilitaşa. Doğrusu gayretim kırıldı. İflâhım çoktan kesildi. Ümidim de kesilecek diye korkuyorum.

— Sakın ha! Verdiğin nasihatlerin yerinde olduğuna, onu sevketmek istediğin yolun doğruluğuna ve telkinlerinin isabetine emin isen, üst tarafı yalnız bir sabır meselesidir. Dünden bugüne herşeyi istediğin kılığa sokamazsın! Çocuk bile doğar doğmaz ilerideki yaşayış şartlarına birdenbire giremiyor. Görmüyor musun? Tabiat ne kadar sabırlıdır. Sabrı tabiatten öğrenmeliyiz. En çabuk yetişen civciv yirmi iki gün kuluçka altında bekler.

Fikirler, telkinler, nasihatler hulâsa manevî tekâmül unsurları çok ağır işler.

— Evet, haklısın! Lâkin beni nevmit eden şey sözlerimi fikriyle muhakeme edecek yerde hissiyle ölçmesidir.

— Tamam! Normal olan da budur. His akıldan eskidir ve daha yaşlıdır. Akıl daima hissi kontrol altına aldığı için hissin pek hoşuna gitmez. İşte asıl mesele buradadır. Telkin ve terbiye sahasında —nasıl terbiye olursa olsun— yavaş fakat emin yürümek lâzımdır. Bir adımın iyice atıldığımdan tamamen emin olmadan ötekini atmamalıdır.

— Buna can mı dayanır?.

— Dayanır. Fikirlerin hayatı ebedîdir. Bir fikir etrafında çalışanlar o fikrin ebediyetine iştirak etmeli; yorulmamalı, bezmemeli ve yılmamalıdırlar.

Bilhassa bu sahada yani fikir ve manevî inkişaf sahasında hulûl, daima aheste olmalıdır. Gerçi doktorlar şırınga yaparken iğneyi çabuk batırırlar. Bu doğrudur. His uzun daimî bir tazyika mütehammil değildir. Lâkin akıl ve muhakeme bunun aksidir. Ruh, sert hareketleri güç hazmeder. Bir kere de hazımsızlık başladı mı iştiha kesilir. O zaman gıda alamaz. Onu bu hale getirmemiye çalışmalı. Bu gibi hallerde pek dikkatli bir müşahit olmak lâzımdır. Verilen devanın ne tahammülden fazla, ne lüzumundan eksik olmamasına dikkat gerektir.

Dedim ya! Sabırlı olmalısın!

— Sabırlı olmak bilmem işe yarar mı?

— Yarar, hem çok yarar, sen işitmedin mi? Sabırla dut yaprağı atlas olur derler. Düşündün mü? Dut yaprağını atlas yapan ilk amele nedir? Çivi kadar bir böcek değil mi? Bu kadar âciz ve çelimsiz mahlûk yaprağı ipek haline getirirse senin gibi münevveri ve aklı selîm sahibi birisi neden muvaffak olmasın?

— İyi amma şimdi zaman sürat zamanı?

— Ha! İşte burada aldanıyorsun! Evet devir sürat devridir. Lâkin yolda, nakil vasıtasında, iniş çıkış; geliş gidişte. Tabiat kanunları ve ruhiyat âlemi bu süratin daima dışındadır. Yüzlerce asırdanberi insan hep dokuz ayda doğar, civciv hep yirmi iki günde çıkar. Arzın güneş etrafındaki devri hep 12 aydır. Bunu yarım saat çabuklaştırabildik mi?

Yanılmamak, ümitsizliğe düşmemek istiyorsan sabırlı ol ve sabır dersini tabiatten al. O yol ağır, fakat emin yoldur. Anladın mı dostum!

Belgradın Nüfusu

Belgrat, 7 (Hususî) — Vreme gazetesinin yazdığına göre, Belgradın nüfusu 405 bin kişi olmuştur. Bunun, yüzde 77,7 Braslav. yüzde 15.3 katolik, yüzde 3.3 yahudi ve yüzde 1.3 ü de Müslümandır.

Milliyet itibarile Belgratta 18 bin Nemseli ve 16 bin kişi de Rus yaşamaktadır.

Gazetenin işaret ettiğine göre. halen Belgratta 2,501 milyoner yaşamakta ve mevcut 20 bin yapı ve binası 3 buçuk milyar etmektedir.

1820 de Belgradın nüfusu 5000, 1887 de 35 bin, 1900 yılında 70 bin 1884 de 35 bin, 1900 yılında 70 bir imiş.

Mahkemelerde

Bir Dayak ve Işkence Iddiası

Silivri Jandarma Karakolunda Ramazan İsminde Bir Adamı Dayakla Öldürdükleri İddia Edilenlerin Muhakemesine Dün Başlandı

Dün ağır ceza mahkemesinde Silivri karakolunda Ramazanı döverek ve işkence ederek öldürdükleri ve kasap Vitaliyi de yaraladıkları iddiasile tevkif edilen Silivri jandarma karakol kumandanı Kayserili Ibrahim oğlu Kasım çavuş ve Giresunun Keşat nahiyesinden Mehmet oğlu onbaşı Mustafa Yavuzla Silivrinin Fatih mahallesinde oturan bekçi Süleyman oğlu Halim Oz ve Ahmet oğlu Yusuf Ecelinin duruşmalarına başlandı. Suçlu jandarmalar mahkemeye sivil olarak, bekçiler resmî elbiselerile gelmişlerdi. Reis, suçluların hüviyetlerini tesbit ettikten sonra zabıt kâtibine mufassal kararnameyi okuttu. Iki suçlu jandarma hakkında ceza kanununun idam hükmünün tatbiki istenilen bu facia, iddiaya göre 937 senesi şubatında ve şu şekilde cereyan etmiştir:

Edirne asfalt yolunda çalışan amele başılarından Yakup Silivri civarında bir çadır kurmuş. Bir gün çadırından tabancası kaybolmuş. Silivri jandarma karakol kumandanlığına müracaat etmiş, "Ramazanla Sait isminde iki genç çadıra gelmiş ve su içmişlerdi. Onlardan şüpheleniyorum„ demiştir.

Kasım çavuş, Ramazanla Saidi karakola getirtmiş. Onlar hâdiseyi inkâr etmişler. Kasım çavuş muavini Mustafa onbaşile beraber bekçi Halim ve Yusufa ayaklarını tutturarak Ramazanı adamakıllı döğmüşler. Gûya Ramazan:

— Ben tabancayı çaldım. Kasap Vitaliye sattım, demiş. Vitali de karakola getirilmiş. O da adamakıllı döğülmüş. Ramazanı döğerken Mustafa onbaşı gırtlağına basmış, boğmak istemiştir. Ramazanın yüzü gözü, elleri ve kundurasına sığmıyacak kadar da ayakları şişmiş. Ramazan o gün karakolda kendisini görenlere:

— Eğer bu gece de burada kalırsam Kasım çavuşla, Mustafa onbaşı beni öldürürler, demiş.

Bazı şahitler, onu bir masa üstünde sessiz yatarken gördüklerini ve kendisine dokundukları zaman da masa ile beraber sallandığını gördüklerini söylemişler. Ramazan o akşam karakolda ölmüş. Kasım çavuş, şehirde bütün kahveleri saat yirmi ikide kapatmış, gecenin tenha bir saatinde Ramazanın cesedi çuvale konarak denize atılmış ve ertesi gün de Ramazanın karakoldan kaçtığı işae edilmiştir.

On yedi gün sonra Ramazanın cesedi denizden çıkmış, morga kaldırılmış ve bundan sonra da tahkikata başlanmıştır.

Kasap Vitali müddeiumumiliğe müracaat etmiş, döğüldüğünü ileri sürmüştür. Doktor, Vitalinin dört gün hasta olacak derecede döğüldüğü hakkında da rapor vermiştir.

Kararname okunduktan sonra reis ilk sözü Kasım çavuşa verdi: O her şeyi inkâr etti ve:

— Yakup bana müracaat etti. Tabancasının Ramazanla Sait tarafından çalınmış olması ihtimalini söyledi. Ben bunları çağırttım. Ramazan çaldığını ve Vitaliye sattığını söyledi. Vitaliyi çağırttık. O inkâr etti. Bunlar bir gece karakolda kaldılar. Ertesi gün Ramazana odun taşıtıyorlarmış, oradan kaç tığını haber verdiler. Biz bir zabıt varakasile tesbit ettik. Üç gün sonra Ramazanın kız kardeşi Saniye, karakola bir tabanca getirdi:

— Alınız bu tabancayı bir daha kardeşimi aramayınızı dedi. Ben kendisini döğmedim.

Reis burada şöyle bir sual sordu:

— Peki, Ramazan tabancayı çaldığını itiraf etmiş, neye evindeki tabancayı kendisini getirip teslim etmedi de üç gün sonra kardeşi getirdi. Neye Vitaliye verdim, dedi.

Kasım çavuş bu suali karşılıyamadı. Yalnız:

— Zahir Vitaliye iftira etmiş, dedi.

Pundan sonra dinlenen ikinci suçlu Mustafa onbaşı da her şeyi inkâr etti. Bekçiler de jandarmalar gibi inkârda ısrar ettiler.

Reis, bundan sonra doktorların ve morgun raporlarını okudu. Morg raporunda cesedin yedi, sekiz gün kadar suda kaldığını ve ciğerler kesilince bol sulu kan aktığına göre ölümün boğulma neticesinde husule geldiğini söylüyordu. Bundan sonra şahitlere sıra gelmişti. Ilk dinlenen şahit Ahmet Kemal bildiklerini anlatırken:

— Ramazanın döğüldüğünü ve öldürüldüğünü görmedim. Yalnız o gece kasabada örfî idare ilân edilmiş gibi kahvehaneler erkenden kapatıldı, fevkalâde tedbirler alınıyor gibi bir vaziyet hâsıl oldu. Bunu da Ramazanın karakoldan kaçmış olmasile izah ettiler.

Halbuki kasabada tevatür halinde acı bir haber dolaşıyordu: Ramazanı karakolda öldürmüşler. Silivrili kahveci Remzi ile diğer Remzi, kurt Ahmet ve daha başkaları bir gün evvel karakolda Ramazanı feci bir vaziyette gördüklerini bize anlattılar, dedi.

Bundan sonra dinlenen kahveci Remzi de iddiayı teyit edecek şekilde şahadette bulundu. Gelmiyen şahitlerin çağırılması için muhakeme talik edildi.

Bir İşçi Makineye Kapılarak Öldü

Eyüpte feshane fabrikasında çalışan Ahmet elini ve ayağını makineye kaptırarak ağır surette yaralandığı için Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır. Yaralı dün ölmüştür. Tabibiadil Enver Karan cesedi muayene etmiş ve gömülmesine izin vermiştir. Müddeiumumilik tahkikata devam etmektedir.

On Beş Lira Ceza

Alâattin isminde seyyar satıcı bir delikanlı ruhsatsız sigara sattığı için Sultanahmet sulh birinci ceza mahkemesine verilmişti. Mahkeme Alâattini on beş lira para cezasına mahkûm etti.

Lâle Sineması Dün Gece Açıldı

Beyoğlunda İstiklâl Caddesinde Lâle isminde yeni bir sinema açılmış ve küşat resmi dün gece yapılmıştır. Merasime, İstiklâl Marşı ile başlanmış, davetlilere ve müşterilere sinema gezdirildikten sonra ilk film gösterilmiştir. Şehrimize yeni ve modern bir sinema binası kazandıran müteşebbislerini tebrik eder, muvaffakıyetler dileriz.

Vilâyetlerde Otomatik Telefon Tesisatı Yapılacak

Ankara, 7 (TAN Muhabirinden)— İstanbul — Ankara üçüncü telefon hattının inşasına devam olunmaktadır. Yakın zamanda ikmal olunacaktır. Posta ve telgraf idaresi bundan sonra İstanbul, Ankara ve İzmirde olduğu gibi diğer vilâyetlerde de otomatik telefon tesisatı yapmak için bir program hazırlamaktadır. Program en mühim ihtiyaçlar göz önünde bulundurulmak suretiyle faaliyete geçilmesini esas tutmakta, ve İstanbulun dahili telefon şebekesinin ıslahı için tedbirleri ihtiva etmektedir.

Komünistlik Tahrikâtı Suçluları

Dün ağır ceza mahkemesinde komünistlik tahrikâtı yaptıkları iddia edilen Burhanettin, İstefo ve Mustafanın muhakemelerine devam edilmiştir. Suçlular dün müdafaalarını yapmışlardır. Muhakeme karar için başka bir güne bırakılmıştır.

Beyanname Vermemiş

Bulgar tebaasından Rıza, Istanbula geldikten sonra kanunun tayin ettiği 24 saat içinde polise beyanname vermediği için dün müddeiumumiliğe verilmiştir. Sultanahmet sulh birinci ceza hâkimi duruşmasını yaptı. Suçlu:

— Ben yabancıyım. Istanbula yeni geldim. Böyle bir kanunun bulunduğunu bilmiyordum, diyordu.

Hâkim suçunu sabit gördü. Kendisine on beş gün hapis ve 25 lira para ceazsı verdi. Sabıkası olmadığı için cezaları tecil edilmiştir.

Ankaranın Ekmek İhtiyacı

Ankara, 7 (TAN Muhabirinden)— Toprak Mahsulleri Ofisinin Ankara şehri ekmek ihtiyacını karşılamak üzere Ankara belediyesinin ihtiyaç göstereceği yevmiye elli ton buğdayı kendi mübayaa fiyatları üzerinden 24—3—939 tarihinden itibaren değirmenlere satması Vekiller Heyetince kararlaştırılmıştır.

Extrand Gitti

Bir müddet evvel şehrimize gelmiş olan Milletler Cemiyeti afyon şubesi müdürü Extrand muavini ile birlikte dün Pireye hareket etmiş ve toprak mahsulleri ofisi erkânı tarafından teşyi olunmuşlardır. Belgrad dan dönmüş olan İktısat Vekâleti teşkilâtlandırma müdürü Servet dün akşam Ankaraya dönmüştür. Hamza Osman Erkan da yarın akşam Ankaraya gidecektir.

★ Yerli fabrikaların ihtiyacı ve kısmen ihracat için meşin yapmak üzere koyun derisi toplanmakta olması fiyatları yükseltmiştir. Hava kurusu derilerin kilosu dün 28 — 60 kuruştan, tuzlu kuru deriler dahi kilosu 49 — 50 kuruştan satılmıştır.

Nusretin Davasına Başlanıyor

Sui istimal ettiği için işten el çektirilerek müddeiumumiliğe verilen belediye makine ve sanayi şubesi müdürü Nusretin dosyası asliye birinci ceza mahkemesine gönderilmiştir. Yakında duruşmasına başlanacaktır.

ASKERLIK IŞLERI

Mutat Nisan Celbi İçin

Kadıköy Askerlik Şubesinden:

Kadıköy As. Ş. sinde kayıtlı ve aşağıda doğum ve sınıfları yazılı erler askere gideceklerdir.

1 — Hiç askerlik yapmamış olan 316 : 333 (Dahil) doğumlu Deniz.

2 — Hiç askere gitmemiş olan 316 : 333 (Dahil) doğumuna kadar gümrük; harp sanayii sınıfı.

3 — Hiç askerlik etmemiş 316 : 331 (Dahil) doğumlu gayri İslâm piyadeler.

4 — Deniz erleri için şubede toplanma günü 15 Nisan. 939 Cumartesi sabahı saat 9 dur.

Deniz erlerinin bedeli 14 Nisan 939 Cuma günü akşamına kadar kabul edilecektir.

5 — Gümrük harp sanayii sınıfından olan İslâm ve piyade gayri İslâm erler için şubede toplanma günü 26 Nisan 939 Çarşamba sabah saat 9 dur.

6 — Gümrük, harp sanayii ve gayri İslâm piyadelerin bedelleri 25 Nisan 939 Salı günü akşamına kadar kabul edilecektir.

7 — Yoklamaları yapılmak üzere alâkadarların bugünden itibaren Ş. ye gelmeleri ilân olunur.

Şubeye Davet

Fatih Askerlik Şubesinden:

1 — 316 — 33 (Dahil) doğumlulardan ve bunlarla muameleye tâbı yoklama kaçağı bakaya ve saklılarla hiç askerlik etmemiş Gümrük ve Harp sanayii sınıfına mensup erat ve gayri müslimlerden 316 ilâ 331 (Dahil) ve 332 : 333 doğumlulardan cezalı olanları bu kere sevkedileceklerdir.

2 — Şubede içtima günü 26 Nisan 939 Çarşamba sabahıdır.

3 — Bunlardan bedel vermek istiyenlerin bedelleri 25 Nisan 939 Salı akşamına kadar kabul edilir.

4 — Yukarıda doğum ve sınıfları yazılı eratın tayin edilen günde şubede bulunmaları, gelmiyenler hakkında kanuni takibat yapılacağı ilân olunur.

Bu Yıl Mahsul Bereketli Olacak

Ankara, 7 (A.A.) — 1939 mart ayı yurtta ziraat vaziyeti hakkında devlet meteoroloji işleri umum müdürlüğü bize aşağıdaki malûmatı vermiştir:

Yurdumuzun her tarafında ziraat bakımından oldukça müsait geçen kış mevsimini takip eden mart ayında bir kaç senedenberi emsaline tesadüf edilmemiş miktarda fazla yağış olmuştur.

Mart ayı yağışlarının bölgeler arasında uygun aralıklarla yağışlı ve miktar itibarile fazlalığı mahsulün ihtıyacını tamamen karşılamış bulunmaktadır. Sühunet ve diğer hava şartlarının da uygun oluşu ziraî mahsullerin normal bir şekilde büyümelerini temin eylemiştir.

Ay içinde pek fazla yağış gören Marmara, kıyılarile Nazilli ve Adana çevreleri ve henüz karla örtülü olan Doğu Anadoludan gayri bölge ve çevrelerde yazlık hububatla diğer ziraî mahsullerin ekimine hararetle devam edilmiştir.

Trakya, Kocaeli bölgelerinde pancar ekiminin ve Dörtyol çevresinde de tütün ekiminin sonu alınmıştır.

Fazla yağışlar yüzünden kabaran nehir sularının istilâsına maruz kalan Nazilli, Aydın ve Adana çevrelerinde pamuk ekimi ve Marmara kıyılarında da toprakta tav olmadığından yazlık ekim zarurî olarak geciktirilmiş bulunmaktadır.

Ayın birinci ve üçüncü haftaları zarfında yağışların daha ziyade kar ve dolu şeklinde oluşu ve sık sık donların vukuu cenup doğusunun bazı çevrelerinde kayısı ve bademlere zarar yapmış, Cumra havalisinde de henüz fışkırmış olan haşhaşları ehemmiyetli surette sarartmıştır.

Ege ve Karadenizde ay içinde sık sık vukua gelen fırtınalar ve Adananın bazı çevrelerile Diyarbakır havalisinde yağan dolunun meyvalı ağaçlarla hububata zarar yaptığı görülmüştür.

Mart ayı içinde bütün bölgelerdeki yağışların miktarı 1936 yılındanberi ayni ay yağış miktarlarile mukayese edildikte bu ay yağışlarının bölgeler arasında yer yer 2—3 misli fazla olduğu göze çarpmaktadır. Bu fazlalıkla beraber yağışların bilhassa her tarafta intizamla dağılışı geçen ayın yağış noksanlığını karşılamış ve mezruatla çayırlar için çok faydalı olmuştur.

Şehre Verilen Su Miktarı Çoğalıyor

Belediye Sular idaresi, 938 senesine ait faaliyet raporunu hazırlıyarak belediye riyasetine vermiştir. Rapor tetkik edilmek üzere dün şehir meclisine sevkedilmiştir. Rapora nazaran şirketin belediyeye devredildiği 933 senesinde şehre verilen senelik su miktarı 11.551.928 metre mikâbı olduğu halde bu miktar her sene biraz artmak suretile 1938 senesinde 15.256.187 metre mikâbına yükselmiştir. Şirkete ait fabrika 1939 da 8.855.252 kilogram kömür yakmış ve bu kömürden istihsal edilen kuvvei muharrike ile 13.445.199 metre mikâbı su yüksek merkezlere sevkedilmiştir.

Idare 939 senesi için de bir çalışma programı hazırlamıştır. Bu programın başında Terkos fabrikasındaki tesisatın tamiri ile şebekenin tevsii ve bir de yeniden ve dört tane süzme havuzu gelmektedir. Yeni bütçe ile yalnız süzme havuzları için 200 bin liralık bir para sarfedilecektir.

Şehrin su ihtiyacı seneden seneye çoğaldığı için idare Bentlere su akıtan sahaların hudutlarını genişletecek, civardaki dere ve membaların sularını havuzlara akıtacaktır.

Soğuktan Donanlar

"Besni" den yazılıyor:

Kızılin köyünde ve civarında bir haftadır devam eden şiddetli yağmurlar ve soğuklar, ölümle neticelenen kazalara sebep olmuştur.

Kadir karısı Fatma, sekiz yaşındaki kızı Oruçla beraber Seydivakkas köyünden kalkmışlar, yolda pek şiddetli bir yağmura tutulmuşlar, Kızılin köyüne yaklaştıkları sırada donmağa başlıyarak kendilerini kaybetmişlerdir. Yetişen köylüler kendilerini kurtarmışlard.r.

Haftalarca süren yağmurdan odunsuz kalan Kızıin köylü, ve on yamıyan Mamışköse adlı bir ihtiyar, havanın sabahleyin açmasından cesaretlenerek dağa çıkmış, odun hazırlamıştır. Dönerken başlıyan kuvvetli yağmurun kamçıları ve soğuğun tesirile bunalmış, köyden bir saat mesafedeki Osmangölü mevkiinde donmağa başlıyarak düşmüştür. Köyden haber alınınca birkaç adam koşturulmuş ve Mamışköse köye getirilmişse de iki saat sonra ölmüştür.

RADYO

ANKARA RADYOSU

Türkiye Radyodifüzyon Postaları	Türkiye Radyosu Ankara Radyosu Dalga Uzunluğu		
	1639 m.	183 Kcs.	120 Kw.
T. A. Q.	19,74 m.	15195 Kcs.	20 Kw.
T. A. P.	31,70 m.	9456 Kcs.	20 Kw.

Cumartesi, 8. 4. 1939

13.30 — Program. 13,35 — Müzik (Solistler — Pl.) 14,00 — Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 14,10 — Türk müziği (Halk türküleri ve oyun havaları). Çalanlar: Hakkı Derman, Eşref Kadri, Hasan Gür, Hamdi Tokay.Okuyan: Mahmut Karındaş. 14.40-15.30— Müzik (Cazbant — Pl.)

17,30 — Program. 17.35 — Müzik (Dans saati — Pl.) 18,15 — Türk müziği (Fasıl heyeti) Karışık program. Çalanlar: Hakkı Derman, Eşref Kadri, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üfler. Okuyanlar: Celâl Tokses ve Tahsin Karakuş. 19,00 Konuşma (Dış politika hadiseleri). 19,15 —Türk müziği (Halk musikisi — Aşık Veysel ve İbrahim). 19,30 — Türk müziği Çalanlar: Vecihe, Reşat Erer, Zühtü Bardakoğlu, Ruşen Kam, Refik Fersan. Okuyan: Muzaffer İlkar. 1 — Numan ağanın (Şevkefza peşrevi). 2 — Dedenin (Şevkefza beste) Hüsnü zatın gibi bir dilber simin endam. 3 — Suphi Ziyanın (Şevkefza şarkı) Şimdi ay bir servü simindir suda. 4 — Leminin (Şevkefza şerkısı) Şikâyet etme cananım. 5 — Ruşen Ferit (Kemençe taksimi). 6 — II. Mahmut (Şevkefza şarkı) Ey servü gülzarı vefa. 7 — Dedenin (Şevkefza yürük semaisi) Seri zülfü anberirin. 8 — Sait Dedenin (Şevkefza saz semaisi). 20,00— Ajans, meteoroloji haberleri. ziraat borsası (fiyat). 20,15 — Temsil (Kral eğleniyor: Rigoletto) Yazan: Victor Hugo, tercüme ve radyofonik montaj : Ekrem Reşit. Temsilde küçük orkestra Necip Aşkın idaresinde Verdinin Rigoletto isimli operasından parçalar çalarak iştirak edecektir. 21,15 — Memleket saat ayarı. 21, 15 — Esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fikat). 21,25 — Neşeli plâklar —R. 21,30 Konuşma (Su sporları hakkında). 21,45 — Müzik (Opera aryaları — Pl.) 22.00 — Haftalık posta kutusu. 22.30 — Müzik (Operetler — Pl.) 23,00 — Müzik (Cazbant —— Pl.) 23,45-25 — Son ajans haberleri ve yarınki program.

Devlet Halka Sermayesine Radyo Satacak

Ankara, 7 (TAN Muhabirinden)— Ankara Radyosunun her bakımdan ıslahı için posta ve telgraf idaresi tetkiklerde bulunmaktadır. Sesin her tarafta net olarak dinlenebilmesi için İngiltereye sipariş edilen ve kıristal denilen âlet pek yakında şehrimize gelecektir.

Montröde toplanmış olan beynelmilel Radyo Kongresine iştirak eden mütehassıs heyetimiz Paris Radyosunun tulü mevcine karışan ve bu suretle ıslık sesleri duyulan radyomuza yeni bir tulü mevç temini için çalışmaktadır. Müzakereler yarın sona erecektir. Anlaşma neticesinde yeni bir dalga elde edildiği takdirde dünyanın her tarafından sesimizi pürüzsüz olarak dinletmek mümkün olacaktır.

Diğer taraftan posta ve telgraf idaresi muayyen evsafı haiz halk radyoları tipini tesbit ederek ecnebi firmalara tekliflerde bulunmuştur.

Halk radyoları sermayesine olarak halka tevzi edilecek, yalnız elektrikli yerlerde değil, pille çalışmak suretiyle memleketin en hücra köşelerinin de istifadesini mümkün kılacaktır.

HALKEVLERINDE

Çocuk Bakımı Dersleri

Eminönü Halkevinden:

Sosyal Yardım Şubemiz tarafından beş hafta her Çarşamba Evimizin Cağaloğlundaki salonunda (Çocuk Bakımı) dersleri açılacaktır. Bu dersleri Dr. Naci Somersan verecek ve Çocuk Haftasına rastlıyan 26 Nisan 939 Çarşamba günü saat (14) te başlıyacak ve diğer haftalar saat (11) de verilecektir. Devam etmek istiyenlerin Evimizin Bürosuna müracaatla yazılmaları rica olunur.

YENİ NEŞRİYAT :

Gündüz - Hikâyeler

Güzel hikâyeleri bir araya toplıyan bu resimli mecmuanın Mart sayısı zengin münderecatla ve resimli bir kapakla süslü olarak çıkmıştır.

VATAN SÜRGÜNÜ — Bu meşhur çocuk romanını Bekir Altan türkçeleştirmiş ve küçük bir kitap halinde Balıkesirde neşretmiştir.

Anna Bellâ - Tyrone Power - Loretta Young

gibi 3 Büyük Yıldız ve On binlerce Figüran tarafından yaratılan senenin en muazzam, en güzel şaheseri

SÜVEYŞ FEDAİLERİ

Türkçe sözlü nüshası İPEK'te

Fransızca sözlü nüshası MELEK'te

Bugün saat 12.45 ve 2.30 da tenzilâtlı matineler.

Dikkat: Tenzilâtlı biletler saat 2.30 a kadar verilir.

SÜMER Sinemasının

Bugünkü Programı Mutlaka herkes tarafından görülmelidir. 2 Güzel ve Büyük Film birden

1 - SONUNCU BAL AYI

JOHN BOLES ve DORİS NOLAN

tarafından Fransızca sözlü ve İzdivacın bütün Sırlarını ifşa eden çok güzel ve Alâkabahş Film

2 - PAMUK PRENSES ve 7 CÜCE

Senenin Sinema harikası ilâveten:

EKLER JURNAL da: Son dünya haberleri

Bugün saat 1 ve 2.30 da Tenzilâtlı matineler.

GEDİKPAŞA — ŞEHZADEBAŞI

AZAK Sinemada Tel: 23542 — FERAH Sinemada Tel: 21349

Türkçe sözlü Arapça şarkılı YAŞASIN AŞK Abdülvehab'ın Şaheseri ..

Emsalsiz ve görülmemiş muvaffakıyetlerle devam ediyor.

FERAH'da 10.30 — 1 — 3.30 6 ve 8.45 de — AZAK'da 12.30 — 3 — 5.30 — 8.30 da

Yer bulmak ve geri dönmemek için tam seans saatinde teşrif olunması

TAN

Gündelik Gazete

TAN'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimi olmak, karilin gazetesi olmıya çalışmaktır.

ABONE BEDELİ

Türkiye		Ecnebi
1400 Kr.	1 Sene	2800 Kr.
750 „	6 Ay	1500 „
400 „	3 Ay	800 „
150 „	1 Ay	300 „

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmıyan memleketler için abone bedeli müddet sırasiyle 30, 16, 9, 3,5 liradır. Abone bedeli peşindir: Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplar 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

Kabinede Yeni Vekillikler

Her memlekette kabineler, memleketin ihtiyacına ve bünyesine göre muhtelif şekiller alır. Koca bir imparatorluk olan İngiliz kabinesinde mevcut nazırlıklar, müstemlekesi olmayan İsviçrede bulunamaz. Amerikada en mühim nezaret iş nezaretidir. Çünkü Amerikanın en mühim meselesi işçi ve işçi ile patron arasındaki münasebetin tanzimi işidir.

Türkiyede kabinede yeni iki Vekâlet ihdası, memleketin inkişafından doğan bir ihtiyacın mahsulüdür.

Türkiye son on beş sene içinde en ziyade iktısadî sahada inkişaf gösterdi. Hiç yoktan büyük bir sanayi vücuda getirdik. Beynelmilel iktısadî münasebetler ortaya bir çok mühim meseleler çıkardı. Devletin yapıcı vasfı devlet mekanizmasına bir çok yeni vazifeler yükledi.

İşlerin böyle çoğalması, mûdil bir hal alması mevcut kabine teşkilâtının altından kalkamıyacağı bir vaziyet ihdas etmişti. Bu yeni işlerin çoğu iktısat ve Nafia vekâletlerini ihtiyaçlara göre yeniden organize etmek lâzımdı. İşte bu ihtiyaç iktısat Vekâletinin ikiye ayrılmasını, bir kısım işlerinin de diğer bir Vekâlete devrini icabettirdi.

İktısat Vekâletinin iç ve dış ticaretleri bir araya getirilerek bir Vekâlet vücude getirildi. Bu vekâletin başına da gerek ilmî kudreti, gerek idaredeki tecrübe ve kabiliyeti ile tanınmış bir genç getirildi. Beynelmiler ticarî ve iktısadî münasebetlerin en girift zamanında yeni vekilin bu işin içinden muvaffakıyetle çıkacağına şüphemiz yoktur.

Memleketin münakale işleri, hem iktısat, hem müdafaa bakımından fevkalâde mühimdr. Osmanlı imparatorluğundan devaldığımız bir kaç şose, bir iki yabancı demiryolu şirketi, ve bir kaç köhne vapur yerine, bugün muazzam demiryolu şebekelerimiz, şoselerimiz, modern vapurlarımız var.

Bir taraftan da memleketin büyük şehirlerini birbirlerine hava yolları ile bağlamağa çalışıyoruz. Bu işin başına da, Nafiadaki muvaffakıyeti ile bütün memleketin minnet ve takdirini kazanan Ali Çetinkaya getirildi. Münakale işlerimizin modern icabatına uygun bir şekilde tanzimi için bundan daha muvafık bir tedbir ve bundan daha lâyık bir zat bulunamazdı.

*

Memleketin iktısadî hayatındaki serî inkişaf ileride bu Vekâletlerde yeni bazı değişiklikleri icabettirebilir. Kara, deniz, hava yolları, memleketin sanayi sahasındaki inkişafı, maden istihsalâtımız, iç ve dış ticaretimiz birbirine bağlı işlerdir. Bu işler inkişaf ettikçe bunlar arasında bir koordinasyon ihtiyacı hissedilebilir. O vakit bütün bu işleri yarım müstakil müsteşarlıklar halinde idare etmek ve sonra bütün bu müsteşarlıkları bir vekilin idaresi altına vermek lüzumu ile karşılaşmak imkânı vardır.

Fakat o vakte kadar bugünkü yeni teşkilât ihtiyacımızı tatmine kâfidir. Yeni teşkilât yeni ihtiyaçlar doğurur. Bugünlük ihtiyacımız bu kadardır.

Bir yıldönümü merasiminde Arnavut halkının Tiranda Kral Zogonun sarayı önünde yaptığı tezahürat

Arnavutluk

Kuruluşundan Düne Kadar Geçen Tarihine Bir Bakış

Osmanlı idaresinde asırlarca yaşayan Arnavutlar Balkan harbi sırasında istiklâllerini ilân ettiklerine göre yirmi yedi senedenberi müstakil yaşamaktadırlar. Fakat bu istiklâl senelerinden Büyük Harp senelerini çıkarmak lâzım gelir. Çünkü bütün bu müddet zarfında Arnavutluk muhtelif istilâlara uğramış ve muharip ordular için bir mücadele sahnesi teşkil etmiştir.

Balkan Harbi sırasında Sırplılar Arnavutluğun Şimal, Yunanlılar Cenup kısmını işgal ettikleri sırada Arnavutlar da 1914 senesinin 28 Sonteşrin günü Avlonyada toplanarak istiklâllerini ilân etmişler, daha sonra Londrada toplanan Süfera Konferansı ayni senenin 20 İlkânununda Arnavutluk istiklâlini tanımış ve 1914 senesi Şubatında Arnavutluk tacı Prens Wied'e verilmişti. Arnavutlar, Prensten hoşnut olmadıkları için 1914 Eylûlünde isyan etmişler, Prensin sarayını muhasara etmişler, O da Arnavutluktan çıkıp gitmek mecburiyetinde kalmıştı.

Büyük Harp sırasında Arnavutluk muhtelif istilâlara uğradı. Yunanlılar, memleketin Cenup kısmını, İtalyanlar da Avlonya limanını işgal ettiler. 1915 te Merkezî devletler karşısında ve geriliyen Sırp ordusu da Arnavutluk yoluyla Adriyatik sahiline doğru gerilemiş, 1916 da Avusturya ordusu Berat'a kadar Arnavutluk içinde ilerlemiş, İtalyan askerleri de Cenubî Arnavutluğu işgal etmiş ve Selâniği işgal eden Fransız ordusu ile irtibat tesis etmişlerdi.

Bu yüzden Arnavutluk Büyük Harbin devamı müddetince harp sahnesi oldu.

Umumî Harbin son bulduğu sırada Arnavutluk İtalyan işgalinde idi. Ancak 1920 de Millî Arnavutluk kongresi, Luşnada top lanarak muvakkat bir hükûmet vücude getirmiş, ve bu hükûmet Arnavutları İtalyanlarla mücadeleye davet etmişti. Nihayet iki taraf arasında 3 Ağustos 1920 de muahede imzalanmış, İtalyanlar Arnavutluğu tahliye etmiş, yalnız Avlonya yoluna hâkim olan Soseno adasından çıkmamışlardı. Arnavutluk ayni sene içinde Milletler Cemiyetine de girdi.

Arnavutluk istiklâli için çalışan Iskender Beyin Tirandaki heykeli

Arnavutluğun dün tahliye edilen merkezi: Tiran

Arnavutluğun hududunu tayin etmek te uzun bir mesele teşkil etmiştir. Uzun münakaşalardan sonra Milletler Cemiyeti bu işi üzerine almış, bir çok heyetler bu mesele ile meşgul olmuş ve Arnavutluğun hududu ancak son senelerde takarrür etmişti.

Arnavutluğun ilk parlâmentosu 8 Mart 1921 de toplanmış ise de 1921 ve 1922 de memleketin içi bir hayli karışıktı. Hükûmetler, iktidar mevkiinde tutunamıyorlardı. 1922 Martında Elez Yusuf namında bir sergerde Tiranda yerleşmiş ve memleket içinde dahilî harp çıkmasına ramak kalmıştı. İngiliz sefiri Sir Eyres'in tavassutu sayesinde dahilî harbin önüne geçilmiş ve bunu bir sükûnet devresi takip etmişti. Ahmet Zogonun Arnavutluk mukadderatını ele alması bu sıraya tesadüf eder. Fakat Ahmet Zogo 1924 senesi 23 Şubatında bir suikaste uğramış ve Parlâmento koridorlarında yaralanmış, bu yüzden hükûmet düşmüş ve yeni bir hükûmet kurulmuştu.

Ayni senenin Haziranında Cenubî Arnavutluğun isyan etmesi üzerine Ahmet Zogo ile taraftarları Arnavutluğu terke mecbur kalmışlardı.

Onun yerine gelenlerin başında, aslen Edirneli bir Rum olduğu söylenen Fan Noli bulunuyordu. Fan Noli, hükûmetin suiistimallerine karşı isyan ettiğini söylemiş, meclisi feshetmiş, fakat yeni seçim yapmamıştı. Ayni sene geçmeden, Ahmet Zogonun Şimalî Arnavutlukta hazırladığı bir isyan muvaffak olmuş ve Ahmet Zogo 24 İlkkânunda Tirana girmişti(Bunun üzerine Fan Noli ile arkadaşları İtalyaya sığındılar ve Yugoslavyanın Ahmet Zogoyu silâhladığını ve ona yardım ettiğini iddia ettiler. Fakat Belgrat hükûmeti bu iddiayı katî surette tekzip etmişi. Bu zamana kadar bir niyabet meclisi tarafından idare olunan Arnavutluk Ahmet Zogo tarafından bir Cümhuriyet olarak ilân olunmuş, Ahmet Zogo Cümhurreisliğine getirilmiş ve kendisi Arnavutlukta siyasî istikrarın temini için İtalyanın manevî müzaheretini istemişti.

İtalya ilk önce yeni hükûmeti tanımak lehinde değildi. Bununla beraber İtalyan maliyecilerinden bir grup Arnavutluk millî bankasını tesis için sermaye koymuşlardı. 1925 te teessüs eden Arnavutluk Cümhuriyeti ancak 1929 senesine kadar yaşamış ve 1929 da Krallığa çevrilmiş ve Ahmet Zogo Kral olmuştur.

İtalya — Arnavutluk ittifakı 1927 de yapılmıştır. Bu muahede, İtalya — Arnavutluk münasebetlerini sıklaştırmış ve Arnavutluğun iktısadî mukadderatını İtalyaya vermiştir.

Aydında Kıymetli Bir Lâhit Bulundu

Aydın, 7 (A.A.) — Aydının Mestiye civarında bir tarlada toprak altından tarihî bir lâhit meydana çıkarılmış ve bir heyet mahalline giderek tetkikatta bulunmuştur. Lâhdin içinde bir sanduka ve bunun içinde de yüzüne altın varaklar yapıştırılmış bir kadın iskeleti ile şamdan ve bakır vazo gibi bir kaç parça eşya vardır. Lâhit hükûmetçe muhafaza altına aldırılmış, eşyalar merkeze getirilmistir.

GÖRÜŞLER

İlk Silâh

Yazan: Sabiha Zekeriya Sertel

1913 tü. Balkan harbini kazanan galiplere Osmanlı imparatorluğunun mirası taksim edilirken Arnavutluğu da müstakil devlet ilân ettiler.

Fakat bu öyle müstakil bir devletti ki, Londra konferansında münazaaları hal ve fasleden komisyon şimalinden kocaman bir araziyi Sırplara, cenuptan, büyük bir parçayı Yunanlılara peşkeş çektikten sonra, Londra muahedesi imzalandı.

1914 tü. Cihan Harbi patladığı zaman, Fransua Jozef Avusturyasının gözleri onun üstünde, İtalyanın himaye kanadı onun üstündeydi. Harpten galip çıkan İtalyaya, muzafferiyetin mükâfatı olarak bu müstakil devletin himayesi verildi. Arnavutluk istiklâl bayrağının altında, İtalyanın iktısadî bir nüfuz mıntakasıydı.

Arnavutluk meselesi Osmanlı imparatorluğu zamanında bir isyan mıntakası, İtalya himayesi altında için için kaynayan bir istiklâl volkanı oldu. Milletler Meclisinin, sefirler konferansının bir türlü halledemediği bu dava, son hal şekline bugün giriyor gibidir.

*

Dünyayı yeni bir cihan harbine sürükleyen emperyalizm siyaseti, şimdiye kadar dünyanın muhtelif noktalarında harplerle yol aldı. Merkezî Avrupada, silâh patlatmadan yürüyen istilâ, beynelmilel emniyet tedbirlerinin çürümesinden cesaret aldı, en müstahkem kaleleri bile bir yıldırım süratiyle devirdi. Küçük milletler, bu büyük Alman istilâsının karşısında, tek başlarına kendilerini müdafaadan âciz, sapır sapır dökülüyorlardı. Küçük milletlerin istiklâlini taahhüt altına alacak büyük bir cephe teşkilinden korkanlar, dünyanın bu yeni taksimi karşısında, ikinci bir cihan harbinin muvacehesinde ilk defa Romanyada sarsıldılar, şimdi Arnavutlukta patlayan silâhla karşı karşıyadırlar.

1914 harbi, Sırbistanda Avusturyalı Arşidükün kalbine nişan alan silâhın namlusundan çıkmıştı. 1939 harbi, Arnavutlukta, İtalyan askerlerine hoş geldin diyen müdafaa kurşununlan mı çıkacaktır?

Bilemeyiz.. Fakat ilk mukavemet ateşi Arnavutlukta patlamıştır. İtalyanın faik kuvvetlerine karşı, Arnavutluğun tek başına galip geleceği iddia edilemez. Fakat Avrupada patlayan bir ateşin, sirayet mıntakası çok genişleyebilir... Çünkü istiklâlini tehlikede gören milletlerin, bu ilk ateşten sonra, müşterek cephelerde toplanması artık tarihî bir zaruret tir. Bugün artık, ezeldenberi halledilemeyen Arnavutluğun istiklâli değil, bütün küçük milletlerin istiklâli mevzuubahstır. İkinci bir cihan harbinin muvacehesinde dünyanın yeniden taksimi mevzuubahstır. Bu davada hepimizin tuzu vardır.

Biz şimdiye kadar olduğu gibi bütün mücadeleleri karşıdan seyredecek, istiklâlleri kurban edilen her millete duyduğumuz sempati ile onlara dua edeceğiz...

Arnavutluk bütün küçük istiklâller gibi bu davada kurban dahi gitse, hiç olmazsa Avrupa topraklarında istiklâlini müdafaa için canını kurşuna siper eden mert millet vasfını alnında taşıyacaktır. İstiklâli için dövüşenler, ergeç muvaffak olurlar... Zaman imhal eder, ihmal etmez.

Bir Haftada Tutulan Kaçakçılar

Ankaraı 7 (A.A.) — Geçen bir hafta içinde, gümrük muhafaza teşkilâtı, Suriye hududunda 18 kaçakçı, 436 kilo gümrük kaçak malı ile 900 defter sigara kâğıdı, 2 silâh, 65 Turk lirası. 7 kaçakçı hayvanı.

Istanbulda 9 kaçakçı, 226 kilo gümrük ve inhisar eşyası.

Iran hududunda 6 kaçakçı, 120 kilo gümrük kaçak malı ile 4 kaçakçı hayvanı,

Ege denizinde, kara sularımızda avlanan 10 yabancı ile üç balıkçı sandalı ele geçirilmiştir.

SPOR

Dünkü toplantıda hazır bulunan sporcular

General Cemil Dün Sporcularla Konuştu

Beden Terbiyesi Genel direktörü General Cemil Taner dün, Halk Partisi merkezinde klüp başkanlarını ve spor muharrirlerini toplıyarak bir görüşme yapmıştır.

Genel direktör evvelâ, Beden terbiyesi kanuniyle klüplerin vazifelerinden ve bu vazifelerin ehemmiyetinden bahsetmiş ve bu vazifeleri klüplerin hakkile başaracaklarından emin olduğunu da ilâve etmiştir.

Spor muharrirlerine de, yazacakları yazıları, yapacakları tenkitleri yalnız Türk sporunu düşünerek yazmaları tavsiyesinde bulunmuş, spor şubelerinin birbirinden aşağı tutulmıyarak bunlara ayni ehemmiyetin verilmesi, meselâ futbole verilen ehemmiyetin ayni zamanda diğer spor şubelerine, güreşe, atletizme, boksa da verilmesi lâzım geldiğini anlatmıştır.

Genel direktör, işlerinin fazlalığından İstanbulda az bir müddet kalabileceği için klüpleri ayrı ayrı ziyaret imkânı olmadığını, bundan sonra ziyaret imkânları arıyacağını, klüplerin ne gibi ihtiyaçları olduğunu öğrenmek istediğini, imkân nisbetinde bütün klüplere maddî yardımlar yapılacağını ve bunun için çalışmakta olduğunu söylemiş, ve sporcu arkadaşlara selâmlar götürmelerini klüp başkanlarından temenni etmiştir.

Toplantıdan sonra genel direktör bütün klüp başkanlarının ve spor muharrirlerinin ayrı ayrı ellerini sıkmış ve kendilerile tanışmıştır.

Genel Direktörün Fenerbahçelilere vaadi

Dünkü toplantıyı müteakıp Genel direktör Fenerbahçe ikinci başkanı ile gelecek İngiliz takımı hakkında görüşmüştür.

İlk defa Türkiyeye gelecek bu İngiliz takımı için Fenerbahçe sahasında yapılması lâzım gelen tertibat hakkında izahat almış, saha duvarlarının yapılması, ve tribünler ilâvesi için lüzumu olan yardımı teşkilâtın yapacağı vaadinde bulunmuştur.

General, bu takımın gelebilmesini teminen yapılması icap eden diğer işler hakkında da malûmat almıştır.

Sarı Lâcivertliler haziranda gelecek bu İngiliz takımı için şimdiden tertibat almağa başlamışlardır. Gerek duvarların yapılması, gerek tribünlerin ilâvesi için keşif yaptırılacak ve Genel Direktörlüğe derhal bildirilecektir.

Bugün Nerelere Gidebilirsiniz?

Taksim Stadında Mekteplier TAN Şildi müsabakaları:

Kabataş Lisesi — Ticaret Lisesi Saat 14 te.

Işık Lisesi — Şişli Terakki Lisesi Saat 15,10 da.

Yüce Ülkü — Darüşşafaka Saat 16,10 da.

Kabataş Lisesi Sahasında Voleybol Maçları:

Boğaziçi — Vefa
İstiklâl — Yüce Ülkü.
Darüşşafaka — Ticaret.
Pertevniyal — Galatasaray.

Bir Boksör Meydan Okuyor

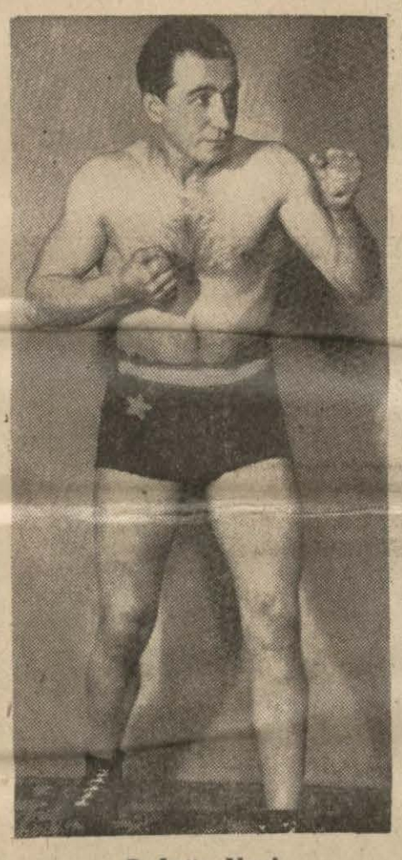

Boksör Nuri

Boksör Nuri, geçen ay boksör Kâniyi mağlûp eden Kumkapı boksörlerinden Ekremi müsabakaya davet ettiğine dair matbaamıza bir mektup getirmiştir.

Ekremi arzu ettiği şartlar dahilinde dövüşe çağıran Nurinin resmini koyuyoruz. Bu vesile ile boksör Ekremin cevabını bekliyoruz.

Istanbul Istişare Heyeti Seçildi

Fethi Başaran

Ali Sami

Beden terbiyesi kanununun 15 inci maddesi mucibince teşkili lâzım gelen vilâyet istişare heyeti azalığına eski spor idarecilerimizden Ali Sami, Taip Servet ve Fethi Başaran seçilmişler ve bu zatlar ilk defa olarak Dolmabahçede inşa edilecek yeni stadın havi olması lâzım gelen şartları tesbit için vilâyetçe toplanan komisyonun müzakerelerine iştirak etmişlerdir.

Hepsi spordaki uzun mesaî ve hizmetlerile tanınmış olan bu eski idarecilerin intihabı İstanbul sporcuları tarafından büyük memnuniyetle karşılanmıştır.

●

Türk Spor kurumu zamanında İstanbul mıntakası asbaşkanlığını yapmakta iken istifa etmiş olan eski spor idarecilerimizden Fethi Başaran istifasını geri alarak tekrar Istanbul mıntakası asbaşkanlığına avdet etmiştir. Mesaisindeki dürüstlük ve spor idareciliğindeki vukufile tanınmış olan Fethi Başarana muvaffakıyetler temenni ederiz.

Fethi Başaran, dünden itibaren mıntaka işlerine fiilen başlamıştır. İstanbul mıntakası asbaşkan vekilliğini yapmakta olan Muhtar Uygur eski vazifesi olan mıntaka muhasebeciliğini ifada devam edecektir.

Gerek Fethi Başaranın, gerekse Muhtarın vazifeleri tamamen Fahridir ve beden terbiyesi muvazzaf teşkilâtı kuruluncıya kadar bu işleri tedvir edeceklerdir.

Dolmabahçe stadı nasıl olacak?

Bu sene Dolmabahçede inşa edilmiye başlanması mukarrer stadın ne gibi teknik ve inşaî vasıfları haiz olması lâzım geleceğini tayin için Istanbul valisi ve mıntaka başkanı Lûtfi Kırdarın reisliği altında eski idman cemiyetleri ittifakı reisi Ali Sami, idman cemiyetleri ittifakı İstanbul mıntakası eski reislerinden Taip Servet, mıntaka asbaşkanı Fethi Başaran, beden terbiyesi merkez istişare heyeti azasından Burhan Felek, beden terbiyesi mimarı Sinasi, Ankara stadı müdürü Kerim ile İstanbul nafıa müdürü Nurettin, belediye fen müdürü Bedrettin ve belediye rekkep bir komisyon dün parti mürekke pbir komisyon dün parti merkezinde toplanmış ve bu toplantıya İstanbulda bulunmakta olan Beden Terbiyesi Genel direktörü General Cemil Taner de iştirak etmiştir.

Bu heyet öğleden evvel Dolmabahçedeki stad yerini mahallinde tetkik etmiş ve öğleden sonra da Ali Saminin riyaseti altında toplanarak stadın havi olması lâzım gelen şartları tesbit etmiştir.

Mütehassı sıfatile malûmatına müracaat edilen Ankara ve Manisa statlarının mimarı Viyeti Viyolinin de hazır bulunduğu bu müzakerede Dolmabahçe stadının 20—25 bin kişilik bir stad olmasıı pistin en az yedi koridor alacak genişlikte yapılması bütün mevkilerin oturacak şekilde olması gibi bir takım esaslar tesbit edilerek vilâyet makamına arzedilmiştir. Verilen bu vasıflara göre, hazırlanacak ilk proje yine bu heyetçe tetkik edilecektir.

GAZETELERLE ŞAKALAR

Arnavutluk İmdat Bekliyor!

Yazan: Naci SADULLAH

"— Fakir surette silâhlı, donanmasız, bir tek tayyaresiz bir milyon masum Arnavut, mutlak surette haksız ve sebepsiz bir tecavüze maruzdur: Bu feryadımız, medenî insanlığın vicdanına hitap etmektedir!„

★

Dün, Tiran radyosundan, muhtelif lisanlarla haykıran ses, bütün dünyaya yukarıdaki sözleri söyledi.

Bu sözleri sayfalarına geçiren gazetelerimiz, ikinci tabılar yaptılar. Ve çiğnenen bilmem kaçıncı milletin son feryadını satmak için sokaklara saçılan çıplak ayaklı küçük müvezziler, boyun damarlarını patlatacak kadar şişire şişire, avaz avaz bağırdılar:

"— İkinci basış... İkinci basış!„

Yüreğimi çınlatan bu ince sesler, bana Habeşistanı, Avusturyayı, Çekoslovakyayı, İspanyayı hatırlattı. Küçücük yaşlarına rağmen, bu milletlerin inkırazlarını da bize ayni şekilde duyurmuş olan müvezziler, kulağımın dibinde hâlâ bağrışıyorlar:

"— İkinci basış... İkinci basış!..„

Acı acı gülüyorum, ve kendi kendime:

"— İnsaf! diyorum... İkinci "Basış„ mı bu?

★

Evet... Bu "İkinci basış„ değildir. Demokrasiler bilmem kaçıncı faka basıyorlar. Totaliterler, bilmem kaçıncı vatanı basıyorlar. Ve küçük milletler, bilmem kaçıncı defa geri basıyorlar.

Fakat benim Arnavutluğa karşı duyduğum hisler, dünya işleri kadar karışıyor:

Onu takdir ediyorum: Çünkü, tayyaresiz, zırhlısız, ve masum Arnavut, muazzam düşmanının önünde tıpkı kurda kafa tutan bir kuzu gibi:

"— Besa!„ diyor.

Ona acıyorum:

Çünkü Londra, Paris, Roma, Berlin radyolarının nefis konserleri dururken, kimse "Tiran„ radyosunun gönül karartıcı feryadına kulak vermiyecek, ve Arnavutluk dağlarının sisli uçurumları, bilmem kaçıncı istiklâle mezar olacak!

Fakat ona kızıyorum:

Çünkü vaktiyle, tıpkı dünkü "Tiran„ radyosu gibi konuşan "Madrit„ radyosuna, Arnavudun verdiği cevap şu olmuştu:

"— Ben, Frankoyu tanıyorum!„

Vaktiyle, Balkan cephesinde siper tutmıya çağrılan Debreli Hasanlar, bu davete de dirseklerini çevirirlerken, alenen yaklaşan kara istilâyı kendi başlarına durduracaklarını sanmışlardı.

Fakat ne yapayım ki, bütün bunlara rağmen, "170„ zırhlının bombaları altında, ocağı düşman ateşiyle, ve yüreği istiklâl aleviyle tutuşan bir millete:

"— Müstahaktır!„ demeyi, namuslu bir vicdana yakıştıramıyorum.

Tarih, "Neron„ u; "Roma„ şehrinin yanışını şarap içerek seyrettiği için unutmaz. Dünyanın en bahtiyar devri imiş o yıllar ki, bir tek "Neron„ yetiştirmişler!

Müvezziler hâlâ bağrışıyorlar:

"— İkinci basış... İkinci basış!..„

Daha köşebaşını dönmeden, koltuğundaki bütün gazetelerini satan küçük müvezzi, dün gece yanan, yıkılan Arnavutluğun şerefine, güle oynıya şarap içmemiş midir? Demek ki, dün gece, çıplak ayaklı müvezzi bile, bir "Neron„ du!

Halbuki, sesi kısılmıya başlıyan biçare "Tiran„ radyosu, hâlâ bağrıyor:

"— Haksız yere tecavüze uğrıyan donanmasız, tayyaresiz bir milyon masum insan, medenî insanlığın vicdanından imdat bekliyor!„

Medenî insanlığın vicdanına, milyonlarca Habeş, milyonlarca Avusturyalı, milyonlarca Çek, ve milyonlarca İspanyol bile sesini duyuramamıştı: Bugün de ayni vicdana, Tiran radyosundan bir milyon Arnavut sesleniyor. Şimdi medenî insanlığın

(Devamı 10 uncuda)

EKONOMİ

Amerika Ile Imzalanan Yeni Ticaret Anlaşmasının Esasları

Amerika ile aramızda imza edilen yeni ticaret anlaşmasının ingilizce metni tüccarlar tarafından tedarik edilmiş ve meali hakkında Türkofisten de malûmat istenilmiştir. Anlaşma henüz Türkofise tebliğ edilmediğinden kendilerine resmî mahiyette malûmat verilememişti. Alınan tafsilâta göre, Amerika hükûmeti beher libre yaprak tütünden otuz, kuru üzümden bir buçuk, kuru incirden üç, iç fındıktan 8, kabuklu fıstıktan 1,10ı kabuksuz fıstıktan iki buçuk, halıların beher ayak murabbaından 30 sent, palamut hulâsası resminden yüzde beş, meyan kökü hulâsasından yüzde on bir tenzilât yapılmasına karar vermiştir.

Türkiye hükûmeti de bilmukabele radyo cihazlarından yüzde yetmiş beş, radyo içine yerleştirilen müteferrik parçalardan yüzde 88, otomobil ve aksamından yüzde altmış, işlenmiş derilerin verniksiz olanlardan yüzde kırk, vernikli olanlardan yüzde yirmi, hesap ve kayıt makinelerinden yüzde on iki, her nevi elektrikli soğutucu cihazlardan yüzde 12 nisbetinde gümrük tenzilâtı yapılmasını kabul etmiştir.

Tütüncülerin Toplantısı

Şehrimizdeki tütüncüler birliği dün öğleden sonra ticaret odasında umumî bir toplantı yapmışlardır. Bütün tütün tüccar ve fabrikatörleri bu toplantıya gelmişlerdir. Yapılan görüşmelerde tütün ihracatı için bazı tedbirler alınması ve Amerika ile yeni yapılan ticaret anlaşması üzerine tütün ihracatının yeni anlaşmadaki mevki ve vaziyeti konuşulmuştur. Amerika ile takas muameleleri mayısın beşinde nihayet bulacağından bu tarihten sonra yapılacak ihracatın esaslarına dair müdavelei efkârda bulunulmuştur.

BORSA

7 — 4 — 939

ÇEKLER

Londra	5.93
Nevyork	126.6750
Paris	3.3550
Milâno	6.6625
Cenevre	28.4025
Amsterdam	67.24
Berlin	50.8250
Brüksel	21.31
Atina	1.0925
Sofya	1.56
Madrid	14.035
Varşova	23.9025
Budapeşte	24.9675
Bükreş	0.9050
Belgrad	2.8925
Yokohama	34.62
Stokholm	30.5675
Moskova	23.9025

ESHAM VE TAHVILÂT

Sivas - Erzurum III	19.375
Sivas - Erzurum V	19.40

NOT: Bugün Londra, Paris ve New - york borsaları kapalıdır.

İÇ PİYASA :

Dün Buğday Az Geldi

Dün piyasaya sekiz 93 ton buğday gelmiştir. Piyasada fiyatlarda bir tebeddül olmamıştır. Gelen 93 ton arpa 4.05 kuruştan, kuş yemi çuvallı 5,39 — 6,05 kuruştan Trakya çavdarı 3,31 den, susam 19,37,5 tan satılmıştır. Dün 119 ton un, 88 ton mısır, 50 ton kuru bakla gelmiştir.

Yapak Satışları

Yerli fabrikalarımız Trakyanın kıvırcık yapaklarından vadeli olarak kilosu yetmiş kuruştan on bin kilo yapak satın almışlardır. Ihracat için de Yozgat tiftiklerinden kilosu 120 kuruştan 130 balya satılmıştır.

İHRACAT :

Fransa ve İsviçreye Koza Gönderiliyor

İhracat devam etmektedir. Bir kısım ipek kozalarından takas yolu ile Fransa ve İsviçreye ihracat yapılmıştır. Kuru kozaların kilosu randımanlarına göre 230-250 kuruş arasında satılmaktadır.

Breslav Sergisi

Breslavda mayısın onunda açılacak ve on beşinde kapanacak olan beynelmilel sergide bütün ticaret odalarımız kendi mıntakalarına ait mahsulât ve mamulât nümunelerinden teşhir edeceklerdir. Bu nümunelerin hazırlanmasına başlanmıştır.

Bir tek tüp sizin de bu neticeyi almanıza kâfi gelecektir!

Bugün ilk iş olarak bir

RADYOLİN

alınız ve bitinciye kadar her yemekten sonra kullanınız. Bu müddet sonunda dişlerinizin evvelkinden çok daha parlak, çok daha beyaz ve çok daha temiz olduğunu göreceksiniz.

RADYOLİN'in bellibaşlı iki hususiyeti vardır: Evvelâ dişlerdeki kir tabakasını söker, yemek içki ve sigara dumanının husule getirdiği lekeleri çıkarır, sonra dişleri yıkarı parlatır ve mikrobları % 100 öldürür.

Sabah, öğle ve akşam, her yemekten sonra günde 3 defa

RADYOLİN

DİŞ MACUNİLE DİŞLERİNİZİ MUNTAZAMAN FIRÇALAYINIZ.

ARNAVUTLUĞUN İŞGALİ HÂDİSESİ Ne Netice Verir?

ASKERÎ BİR MÜTEHASSIS BU HÂDİSENİN SEBEPLERİNİ VE NETİCELERİNİ ANLATIYOR

[İtalya, Arnavutluğu işgale başlamıştır. Bu işgalin sebebi, mahiyeti nedir, akisleri ve bilhassa Arnavutluğun komşuları üzerindeki tesirleri ne olacaktır? Askerî bir mütehassısın bütün bu suallere verdiği cevapları aşağıdaki yazıda okuyacaksınız:]

★

Kral Zogonun gençliği

S: Italyanın Arnavutluğu işgal etmesinin sebebi ne ?

C: Vaktiyle Arnavutluk devletinin vücude getirilmesine sebep, İtalyanın Adriyatik sahili üzerinde Yugoslavyaya uzun bir sahil verilmemesini istemesiydi. İtalyanın Adriyatik denizi üzerinde Fiyome, Venedik, Brendizi gibi mühim şehirler vardır. Bunların kati emniyet içinde yaşamaları için ikinci bir Adriyatik devletinin ortaya çıkmaması, İtalyan menfaatlerinin icabıdır. Nitekim Arnavutluğun işgali de, İtalyanın Adriyatik denizinin ağzına hâkimiyetini tamamlamıştır.

Sonra İtalya, Arnavutluk limanlarının her hangi bir yabancı devletin tahtelbahirleri tarafından kullanılmasını istemez. Çünkü buna imkân hasıl olursa, İtalya bütün deniz kuvvetlerini Adriyatikte hapsetmeğe mahkûm olur.

S: İtalya Arnavutluğu işgal için niçin bu sırayı seçti? Bilhassa niçin Paskalye gününü tercih etti?

C: Herhalde İtalyanın kendine göre bir hesabı vardır. Paskalya gününün seçilmesi ise Mussolini'nin dini icaplara aldırış etmediğini göstermek için olabilir.

S: Hâdise bütün dünyada tesir uyandıracak mahiyette mi?

C: Hâdise müslümanlar arasında da, hıristiyanlar arasında da en derin tesiri uyandıracak mahiyettedir.

S: Mussolini, Arnavutluğu işgal etmekle ne kazanır?

C: Mussolini Arnavutluğa bilvasıta hâkimdi. Şimdi doğrudan doğruya hâkim olmuştur.

S: Arnavutluğa bilvasıta hâkim olmak kâfi değil miydi?

C: Bilvasıta hâkim olmak sulh zamanı için kâfidir. Fakat harp zamanında kâfi gelmez. Çünkü İtalyanın emniyetini tehdit edecek bir hâdise vuku bulabilir. Sonra İtalya - Arnavutluk münasebetleri, resmen sıkı fıkı olmakla beraber hakikatte öyle değildir. Arnavutlar İtalyan tazyikini hissediyor ve bu tazyiki sırtlarından atmak istiyorlardı. Bir harp vuku bulduğu takdirde Arnavutların bu harbi fırsat saymaları son derece muhtemeldi.

S: İtalya, Arnavutluğu kolay kolay işgal edebilir mi?

C: Her halde bir takım güçlüklerle karşılaşacaktır. Nasıl Habeşistan hâlâ teskin edilememişse Arnavutlukta da ayni vaziyet hasıl olabilir.

S: İşgalin bu sırada vukuuna başka bir sebep yok mu?

C: Vardır. Malûma, İtalyanlar Fransadan bir sürü taleplerde bulunmuşlar ve Tunustaki İtalyanların statüsünü düzeltmek üzerinde ısrar etmişlerdi. Fransa, mukavemet etti. Ve bu yüzden bu uğurda yapılan nümayişler boşa gitti. Arnavutluğun işgali bir teselli teşkil eder.

S: Arnavutluğu işgal etmenin komşu devletler üzerinde yapacağı tesir ne olabilir:

C: Son derece mühim.

S: Meselâ, Yugoslavya üzerinde tesir ne mahiyette olacaktır.?

C: Yugoslavyanın bu hâdiseden memnun olmıyacağı muhakkaktır. Belgrat ile Roma arasındaki dostluk münasebetleri herhalde yeniden bozulacaktır. Halbuki, bu münasebetler günden güne düzelmekteydi. Belki de Roma -Belgrat arasındaki adavet yeniden canlanacaktır.

S: 1927 de Yugoslavya ile İtalya arasında Adriyatikteki statükoyu bozmamak için bir muahede imzalanmıştı. Vaziyet bozulacak mı ?

C: İtalya, Adriyatik denizine hâkim olduğu için buradaki vaziyet değişmiyecektir. Fakat İtalya Yugoslavyanın cenup komşusu olduğu için İtalya ile Yugoslavya arasındaki husumetin yenilenmesinden korkulur.

S: İşgalin Yunanistan üzerindeki tesiri ne olabilir?

C: Çok mühimdir. Yunanistanın deniz tarafından emniyeti İngiltereye bağlıdır. İtalya, Yunanistanı deniz tarafından tehdit ettiği takdirde İngiltere derhal müdahale eder. Fakat, İtalya ile Yunanistan karadan komşu olmuşlardır. Bu komşuluk herhalde Yunanistan için bir endişe menbaı olacaktır. Malûma, buralarda komiteci bulmak ve huduttan içeri salmak güç bir iş değildir.

S: İşgalin mihver üzerindeki tesiri ne olabilir?

C: Herhalde bu işgal Almanyanın ekmeğine yağ sürmüştür. Bir kere işgal yüzünden İtalya ile Yugoslavyanın arası açılacak ve bu da onun Balkan devletleriyle anlaşmasını kolaylaştıracaktır. Sonra Çekoslovakyanın ortadan kalkması ile neticelenen hâdiseler ve değişen siyasetler bütün gözleri Almanyanın üzerine toplamıştır. Şimdi bu gözler İtalyanın üzerine dönecektir.

S: O halde hâdise mihver devletleri tarafından mı tertip edilmiştir?

C: Bu da muhtemeldir.

S: Hâdisenin Avrupadaki gerginliğin üzerindeki tesiri ne olabilir?

C: Mevcut gerginliği biraz daha arttırır.

S: İngiltere, İtalya paktı bu işgal yüzünden bozulur mu?

C: Bozulur mu, bozulmaz mı, belli değildir. Fakat İtalyanın bu pakt hükümlerine münafi şekilde hareket ettiği şüphe götürmez.

Tarihe Karışan Arnavutluk

Talim gören askerler

Arnavutluk ordusu, Kralın önünde yaptığı bir resmigeçitte

Arnavutluk kadın birliğine mensup kıtalar

Kral Zogo, dün Yunanistana geçen Kraliçe ile beraber

Bir yıldönümü münasebetiyle Tirana gelen Arnavut köylüleri

Kral ve Kraliçe merasimde

İtalyanlar tarafından işgal edilen Saranda limanı

Italyan istilâsına karşı çarpışan Arnavut çetecileri

Türk Safosunun Hayatı

TEFRİKA No. 6

Kadınlar Hayran Kaldılar

Türk Elçisinin Haşmetli Endamını Seyrediyorlar, Hepsi de Ondaki Erkek Olgunluğuna İmreniyorlardı

Başında beyaz keçeden bir külâh vardı ve bu külâhın alt tarafı sarı sırma ile süslenmiş olup sivri ucu arkaya doğru kıvrılıydı. Ön tarafta da alacalı tüyden bir sorguç bulunuyordu.

Arkasına dolama dedikleri kırmızı kaftanı almış, içine mavi entari giymiş, dizine yine kırmızı şalvar geçirmiş, ayaklarını sarı renk çizmelere sokmuştu. Belinde lâhurî şaldan bir kuşak ve yalnız elmas kabzalı bir hançer vardı. Bu renk renk kumaşlar içinde o, dediğimiz gibi kavsıkuzaha sarılmış gibi görünüyordu. Fakat, sorguçlu külâhından, sarı çizmelerinden ziyade belinin iki yanına asılı parlak sahtiyandan bir çift kutu dikkat uyandırıyordu. Onlar, o kutular ne kalem, ne piştov kuburu olamazdı. Çünkü bir değil, yüz kalem alacak kadar büyük oldukları gibi piştov kılıflarında olduğu gibi iki yanları açık değildi. Bu sebeple merak uyandırıyorlar ve o lâhur kuşağın üstünde de hayli kaba görünüyorlardı.

Lâkin salonda ve dehlizlerde bulunanlar Kubat Çavuşun uzunca bir lâhza elbisesiyle meşgul olduktan sonra, bütün dikkatlerini onun yüksek endamına ve endama engin bir mâna ilâve eden güzel yüzüne bağlamışlardı. Erkekler sarsılmaz bir sıhhat ve solup bozulmaz merdane bir taravet nümunesi seyretmekten hem haz, hem eza duyuyorlardı. Çavuşta en yüksek derecesi görülen erkek güzelliği, erkek olgunluğu, onların cinsî gururunu okşuyordu. Fakat onun yanında kendilerinin bir sürü kediye dönmesi güçlerine gidiyordu.

Kadınlar, böyle iki cepheli bir duygu taşımıyorlardı. Onlar, biraz önce gelen deli Caferle Karakadı için nasıl samimî bir hayranlık duymuşlarsa, Kubat Çavuş hakkında da ayni suretle mütehassis olmuşlardı. Hepsi, istisnasız hepsi onun haşmetli endamını seyrederken, ruhi rüyalar görüyorlar ve yüreklerini bu rüyalar sırasında kademe kademe onun endamında-

Ressamı: Münif Fehim

Resimlerin her hakkı mahfuzdur

Mehdiyeye döndüğü vakit şehrin ve limanın ateşten bir çember içine alındığını gördü

ki irtifa üzerinde yükseltiyorlardı. Yine hepsi, kendilerine yüklenen vazifeyi nasıl göreceklerini düşünerek ıztıraplı bir heyecan geçiriyorlardı. Çünkü Kubat Çavuş onların gözüne uçsuz bucaksız bir güzel vadi gibi görünüyordu ve zavallıların idrâki bu renk dolu, ziya dolu vadinin sonsuzluğu içinde sersemleşiyordu.

Duçe de sersemdi, bir çınar dibine düşmüş cılız bir sarmaşık durumunda olduğunu seziyor ve bu kudretsizlikten utanıyordu. Bununla beraber vazifesini, çevirmek istediği dolapları unutmuyordu. Onun için salona girer girmez çehresini ciddileştirdi, küme küme yerlere eğilen başlara keskin bakışlarile cüret ve zekâ dağıtmıya koyuldu, sonra Kubat Çavuşa sokuldu:

— Asaletmeap, dedi, size bir sürpriz hazırladık.

Ve onun sormasına meydan vermeden eliyle salonun en uzak köşesini gösterdi:

— İki Türk misafirimiz daha var. Umarım ki, Venedikte ve duçeler sarayında iki hemşeri görmek, ana dilinizi duymak hoşunuza gidecektir.

Kubat Çavuş, haber verilen cemilenin kıymetini geniş bir tebessümle Duçeye hissettirdiken sonra, başını çevirdi:

— Bir değil, dedi, iki, hattâ üç sürpriz. Çünkü davet ettiğiniz a. damlar gelişi güzel birer Türk olsaydı, yine memnun olacaktım. Halbuki onlar bizim yurdumuzda adları masallara geçmiş babayiğitlerdir, çok ünlü denizcilerdir. Birine deli Cafer, birine Karakadı derler. Akdenizin dalgaları da, balıkları da onları tanır. Kendilerini önüme çıkarmakla iki sürpriz birden yapmış oluyorsunuz. Çok teşekkür ederim.

Merakını yenemiyen Duçe sordu:

— Üç sürpriz var, buyurmuştunuz. Birini izah etmediniz.

Kubat Çavuş, iki Türk denizcisinin oturduğu köşeye doğru elini uzattı:

— Bizim kurtların, dedi, yanındaki kuzuyu kastediyorum. Kurt kucağında kuzu görmek te mühim bir sürpriz değil midir?

Küçük Bafayı gösteriyordu. Elçinin bu körpe güzelliğe daha uzaktan numara verişi, alâka gösterişi, Duçeyi sevindirdiğinden hemen anlatmıya koyuldu:

— Korfu adasındaki valimizin kızıdır. Iki üç güne kadar babasının yanına gidecektir.

Ve sesini son derece hafifleterek ilâve etti:

— Ben bu güzel kızın Istanbulu görmesini, Türk hayatına alışmasını isterim. Hattâ babasını balyozlukla Istanbula göndermeyi de tasarlamıştım. Lâkin yaptığım istimcaza garip bir cevap verdiğinden fikrimde ısrar edemedim.

Salonun ortasında durmuş ve kulağına fısıldar gibi konuşan Duçeyi dinlemeğe koyulmuş olan Kubat Çavuş bu bahse büyük bir ilgi gösterdi ve sordu:

— Korfu valisinin garip bulduğunuz cevabını eğer bir mahzur yoksa öğrenebilir miyim?

— Sizi başka elçilerle bir tutmuyoruz, dost ve kardeş tanıyoruz. Onun için söyliyebilirim: Korfu valisi Sinyor Leonar dö Bafa, Osmanlı Imparatorluğu mukadderatında Portekizli bir yahudinin müessir olduğunu duymuş, balyozlukta o yahudi ile temas etmek zorunda kalırsa müteessir olacağını hesaplamş. Işte şu güzel kıza nefis bir Şark seyahati yapmak fırsatını kaçıran sebep!..

Kubat Çavuş cevap vermedi, yürüdü, kendilerine kılâvuzluk eden baş teşrifatçının delâletiyle ilerledi, deli Cafer ve Karakadının bulundukları köşedeki hususî mevkie kadar geldi. Denizci Türkler, ayağa kalkmışlar ve bir ellerini bıçaklarının kabzasına koyarak elçiyi — güler yüzle — karşılamışlardı. Kubat, her iki Türkün ayrı ayrı ellerini öptü, "Sizi burada görmek ne mutlu?„ diye sevincini açığa vurdu ve onları resmî surette Duçeye, Duçeyi de onlara tanıttıktan sonra Bafaya yaklaştı:

— Dikenle, dedi, gül arasında tabiat bir yakınlık yaratmıştır. Bu halden cüret alarak size sokuluyorum: Sizi çok nefis bulduğumu söylemekliğime müsaade eder misiniz?

Karakadı gülümsiyerek söze karıştı:

— Bizi istersen şahit göster. Hem kalbimizi, hem kalıbımızı basarak bu küçük hanımın yer yüzünde eşi olmıyan bir güzel idüğine şahade ederiz.

Bafa, yarım saat önce deli Caferle Karakadıya yaptığı gibi bu sefer de Kubat Çavuşun önünde diz kırdı, şuh bir reverans yaptı:

— Cariyenizim, dedi, iltifatınızdan iftihar duyuyorum!

Şimdi kurtlar üçleşmiş ve Duçeye bu üç kurdun tek bir kuzuya gösterdikleri derin sevgiyi muvazeneli tutmak vazifesi düşmüştü.

(Devamı var)

Doktorlarımızın annelere evlâdlarının neşvüneması için tavsiye ettiği yegâne

Kuvvet, sıhhat, neş'e, enerji, kalori kaynağı

HASAN ÖZLÜ UNLARI

Türkiyenin her yerinde tutulmuş bir çocuk gıdasıdır. Saflık, temizlik ve ucuzluk prensiplerine dayanan bütün

HASAN müstahzaratı gibi

HASAN ÖZLÜ UNLARI

da tabiatın yarattığı gibi saf unların özlerinden fennî bir surette yapılmıştır.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Üniversite Rektörlüğünden :

Tıp Fakültesi Çocuk hastalıkları ve bakımı kliniği asistanlığı açıktır. Asistanlık talimatnamesinde gösterilen şartları haiz olanların Tıp Fakültesi Dekanlığına müracaatları. (2369)

Günah Bende mi?

Yazan: Kerime Nadir

TEFRİKA No. 18

Burada, hür olmamakla beraber her türlü tehlikeden uzak, muntazam bir hayat geçirebileceğiz..

★

Pavyonlara yerleştiğimiz ilk günlerde muhitimizi yadırgamıştık. Lâkin zaman geçtikçe her şeyi iyi ve rahat bulmağa başladık.

Bir sabah, çay içerken, ben bu memnuniyetimi hiç gizlemeden arkadaşlarıma dedim ki:

— Esaret fena şey değil!.. Düşünün ki, eğer bugün burada olmasaydık, kimbilir hangi hendeğe yuvarlanıp kalarak kuşlara yem olmuş, yahut, hangi azgın bir güllenin hışmına uğrıyarak tarumar edilmiştik...

Arkadaşlarım bu sözlerime fena öfkelendiler ve:

— Sen deli misin?.. Öleydik te bu hal başımıza gelmiyeydi.. Düşmanın hükmü altına girmek ne demek biliyor musun? Bu zalim heriflerin esiri olmak hiç ârına gitmiyor mu?.. diye çıkıştılar..

Belki doğru düşünüyorlardı. Fakat ben bambaşka düşünmekte ve bambaşka hissetmekte mazurdum...

Aylar geçmekteydi. Kışlada yeknesak bir hayat sürüyor ve bundan da asla şikâyet etmiyorduk. Sabahları kalktığımız zaman, ekseriya avluya çıkıyorduk. Bu esnada, emrimize verilmiş olan neferler yatak odalarımızı topluyor, yataklarımızı düzeltiyor; ve icap eden bütün işlerimizi görüyorlardı. Sonra binanın alt katındaki geniş salonda toplanıp kahvaltı ediyor, çay ve sütlerimizi içiyorduk.

Zaten esaretimizden bir ay sonra süngülü nöbetçilerin muhafazası altında kasabadaki hamama gitmeğe başlamıştık. Bu suretle dümdüz geçen hayatımızda bir değişiklik husule gelmiş oluyordu.

Sekiz, on günde bir tekerrür eden bu banyo seferlerinin bir cihetten daha istifadesi vardı. İstediğimiz gibi alış veriş ediyor ve her ihtiyacımızı temine muvaffak oluyorduk.

Lâkin bir müddet sonra bu işin mahiyeti değişmeğe başladı. Devam ettiğimiz asrî hamamın bir kasadarı vardı ki, hamam sahibinin yeğeni olduğu gibi gayet güzel bir genç kızdı. Yalnız arkadaşlarım değil, her milletin esir zabitleri bu kıza mütemayil görünmeğe başlamışlardı.

Fakat kız çok ciddiydi. Bir kere bile güldüğünü, para muamelesi haricinde bir tek zabitle konuştuğunu görmemiştik. Hattâ, onu yiyecek gibi bakan çapkın gözlere bir saniye nazarlarını iliştirmiyor, daima başı önünde, işiyle meşgul oluyordu.

Ben, gönlümdeki hüsran ateşiyle kavrulurken, yeni bir maceraya, hattâ küçük bir flörte hiç bir zaman cesaret edemezdim; bu muhakkaktı..

Lâkin nasıl oldu bilmiyorum; bir tecrübe yapmak istedim. Fakat bu işin bir yolunu bulmak lâzımdı. Bütün diğer zabitler gibi aşk mektupları göndermeğe kalkmak doğru olmıyacaktı.

Serbest değildim ki, başka bir yerde onu yalnızca bulup bir kaç söz söyliyeyim!..

Bir gece kışlada düşünüp dururken yanıma Numan geldi. Elini omuzuma koyduktan sonra gülerek:

— Halûk, pek dalgınsın!.. dedi.

Sonra yavaşça:

— Yoksa.... Hı111??. diye ilâve ettl.

Gülüşüne hafif bir gülümseme ile mukabele ederek karşıma oturmasını işaret ettim:

— Tahminin doğru olabilir. Fakat görüyorsun ya hâlâ sükût ediyorum..

— Korkuyorsun da ondan..

— Hayır dostum!.. Korkmaktan ziyade müsbet bir netice vermiyecek olan her hangi bir çareye baş vurmak istemiyorum..

— O halde fazla mağrursun!..

— Belki!..

— Fakat ne olursa olsun bir tecrübe et canım.. Sen hepimizden yakışıklısın! Öyle tahmin ediyorum ki, arzuna çabuk nail olursun..

Arkadaşım bu sözleri hafif bir hınç ile söylüyordu. Zira o belki herkesten ziyade güzel kasadara vurgundu...

— Adam sen de! dedim. Zaten benden görüp göreceği rahmet bir kere olacak.. İkinciye teşebbüs etmeyi düşünmem bile!.. Ya harro, ya marro!..

— Sen ya bu kızı fazla sevmiyorsun, yahut ta, kibrin aşkına galebe çalıyor!

— Birincisi daha doğru!..

— O halde niçin kendini zahmete sokuyorsun?..

— Bir heves!..

— Garip mantık!.. Oturup keyfine baksan daha iyi değil mi?.. Ama sen tecrübene güveniyorsun.

— Canım bunlar çocukça lâflar!.. Tecrübe, güvenilmiyen bir işi yapmağa kalkmak demektir.. Güvenilmiyen işe güvenilir mi ..

Numanın kaşları çatıktı. Mırıltı halinde sordu:

— İsmini biliyor musun?..

— Hayır!...

— Ben biliyorum..

— Nedir?.

— Lida!..

— Güzel!...

— Hem lise mezunu imiş..

— O da âlâ...

— Bunlardan ziyade beni sersem eden güzelliği azizim... Saçlarının ne tatlı bir sarısı var!.. Hele gözlerinin yeşili...

Bu sırada karşımda, tayyareci üniformasiyle çok yakışıklı ve çok genç bir Rus zabiti durunca arkadaşımın sözünü kesmeğe mecbur oldum. Ben bu adamı tanıyacak gibiydim. O, gözlerini yüzümden ayırmadan dikkatle, fakat tatlı nazarlarla bakıyordu.

Birdenbire yerimden fırlıyarak:

— Siz ha!.. dedim.

— Evet mülâzim efendi.. Benim.. Piyer Voronikof...

Elimi avuçları arasına alarak muhabbetle uzun uzun sıktı Sonra samimî bir sesle:

— Nasılsınız? Burada rahat mısınız?.. diye sordu.

Kuru bir sesle:

— Evet, rahatım, dedim.

— Bir eksiğiniz, yahut noksan bir arzunuz var mı?..

— Hayır yüzbaşı!..

— O halde memnun oldum.. Yine görüşürüz.

Ellerimi bıraktı ve yürüyüp gitti. Boşlukta kalan ellerimi ceplerime soktum ve yerime oturdum. Gözlerim dalmıştı. Kâbusa benziyen karışık hayaller arasında fırtınalı bir kış gecesinin hatıratını seçiyordum. Artık aklımda ne Lida kalmıştı, ne Numan!.. Ruhum neden bu derece hâdiselerin esiri oluyordu. Niçin en ehemmiyetsiz bir şey beni perişan ediyordu yarabbi! Niçin?

★

Aradan bir hafta geçti. Tecrübeme girişmek için iyi bir çare bulmuştum; gece garnizondan kaçacaktım.

Nöbetçinin avucuna bir kaç ruble sıkıştırınca, bu iş halledilmiş oldu. Yalnız nöbet saatleri değiştiği için bana şu ihtarda bulundu:

— Ben akşam nöbetinden çıkmadan evvel sizi bırakırım.. Fakat sabahın tam beş buçuğunda dönmeniz lâzımdır. Zira bu saatte tekrar nöbete geçeceğim.. Anlıyor musunuz?..

(Devamı var)

İŞGAL ALTINDA

Tefrika No. 8

Hain Vahdettinin Fikri Anlaşılmıştı

Lûtfi Simavi Bey İzzet Paşanın Hareketlerini Tasvip Ediyor ve Padişahı İknaa Çalışıyordu

Has ve sadık adamları olduk. larını unutmamak ve hele bu paşaları tarassuda memur edilenlerin, kaçanlara mâni olmak değil, bilâkis kaçmalarını kolaylaştırmak ve saklamak ile meslek ve vazifelerini suiistimal etmiş olmalarını da hesaba katmamak büyük bir insafsızlık olur. Bunun için Izzet Paşanın şahsına ve kabinesine gaflet, tedbirsizlik atfetmeği, müsaadenizle arzedeceğim padişahım, pek ağır buluyorum.

Firari paşalara, Rauf Beyle haber göndermek meselesine gelince, bunun ne derecelere kadar hakikate yakın olduğunu kulunuz pek iyi bilemiyorum. Eğer sahih ise, bu da, elbette muvafık bir harekettir. Kaçan paşaların suçlarını, hükûmete, millete karşı olan mesuliyetlerini, hesap vermek mecburiyetlerini kabul etmekle beraber, onları bu suçlarından dolayı düşmanlara teslim etmek yapılan sulhe, ne de olsalar birer vatandaşımız olan bu zatları, kurban etmek, düşmanlara bir sulh rehin veya hediyesi vermek gibi bir şey olmaz mıydı acaba? Bendenize öyle gelir ki, onları düşmanlara teslim etmek veya ellerine geçmesine müsaade etmek şimdiye kadar varlığını mertliğine borçlu olan milletimizin büyük şerefine çok ağır ve yakışmıyacak bir leke olurdu. Bu takdirde ecdadınızın ve milletimizin, esir kralları, galip hükümdarlara ıtlak ettirdiğini yazan ve Osmanlılığın o vakitki kudret ve kuvveti, satvet ve azameti kadar şefkat ve merhametine de şahit olan tarihin hakkımızda vereceği hüküm çok ağır olurdu padişahım. Eğer Izzet Paşa, iddia olunan ve suç sayılan bu hareketi yapmış ise muahezeye değil, tebrike ve takdire şayandır.

Gelelim mütareke meselesine, harbin aleyhimize ve menfi neticeler verdiği, yani düşman ordularının payitaht yakınlarına sokulduğu, memleketin diğer kısımlarını da işgal ve tehdidi altında bulundurduğu bir sırada, elbette ki, mütareke pazarlıkla ve çekişe, çekişe değil, galiplerin arzularını olduğu gibi kabul etmekle yapılacaktı. Bunu uğradığımız acı mağlûbiyetin tabiî bir neticesi olarak kabul etmek zaruretindeyiz. Bu sebeple mütarekenameyi imzaya gidecek murahhasların, gerisinde güvenecek toplu ve muntazam bir kuvveti ve millette harbe devam imkân ve kabiliyeti bulunmadığına göre, şu veya bu fırkaya mensup bulunmasının, isimlerinin Ali veya Veli olmasının mütareke şartlarını değiştireceğini kabul etmek te, müsaadenizle arzedeyim, biraz fazlaca safdillik olur. Kulunuzca kim gitseydi ayni hüküm ve şartları kabul ve imza edecekti.

Birer hakikat olduğuna kani bulunduğum nâçiz fikir ve mütalealarımın aksini iddia edenleri inanmız padişahım, bulanık sularda balık avlamak istiyenlerdir. Padişahlık nüfuzunuzu kendi emellerine, yükselmelerine âlet edinmiye yeltenen kara ruhlu, bulanık duygulu kimselerdir. Makamı saltanat ve hilâfetin selâmeti, zatı hazreti şehriyarilerinin saadeti, mülk ve milletin halâs ve menfaati namına efendimize çok yalvarırım. Bu kara günlerde de memleketin hırs ve rekabet ateşleri ile yakılıp yıkılmasına, milletin fesat ve nifak yelleri ile savrulup dağılmasına imkân bırakmayınız ve bu kara düşünceli başları eziniz, koparınız padişahım.

Lûtfi Simavi Beyin göz yaşları dökerek başladığı, hıçkırıklarla tıkanarak bitirdiği sözlerinden Vahdettin bayağı sersemlemiş, sendelemişti. O başmabeyncisinden kendi arzu ve zamirine uygun fikirler, mütalealar bekliyordu. Hayal sukutuna uğradığını anlamıştı ve yine düşünceye dalmıştı. İşte Lûtfi Simavi Bey de umduğu gibi çıkmamıştı. Ona bu gün nasıl da aldanıp kanmıştı. Ne diye içini kemiren dertlerini açmış, saklı sırlarını olduğu gibi önüne saçmıştı. Ya, vaktile ne düşünüp, nesini beğenip te onu başmabeynciliğine getirtmişti ve o zaman ne diye eniştesinin sözünü dinlememişti. Damat Ferit, kendisine o vakitler Lûtfi Simavi için, kendi fikrini beğenen, allâmeyim diye geçinen dik ve boş kafalı ve fakat nazik, terbiyeli görünen kaba ve tok sözlü adamın biridir demişti de, inanmamıştı o. İşte sevgili ve sadık eniştesinin bütün dedikleri birer birer çıkmıştı şimdi.

Eski, yeni hatıraları birer birer düşünüp aklına getirdikçe Vahdettinin benliğini, sıkıcı bir perişanlık sarmıştı. Artık Lûtfi Simaviye de emniyet ve itimat edilemiyeceği neticesine varmıştı. Bir fırsat bulup onu da yere vurmak, saraydan uzaklaştırmak kararı ile alevlenen kin ve gazabını, muvakkat bir zaman için, kara yüreğine gömmüştü. Hemen sinsi bir tilki kurnazlığı ile gülümsemiş ve:

— Teşekkür ederim Lûtfi Simavi Bey. Sizden bunu beklerdim. Bu çok haklı sözlerin, çok isabetli mütalea ve hükümlerin ile fikirlerimi açtın, aydınlattın. Çok memnunum senden. Bu mesele hakkında tekrar görüşeceğim seninle. Bugün hiç halim yok. Teessür kırdı geçirdi beni. Gidip biraz istirahat edeyim, demiş, başı önünde harem dairesine geçmişti.

1334 yılı ikinciteşrininin onuncu gününde ve hain Ferîdin Baltalimanındaki yalısının bir salonundayız. Boğazın Anadolu sırtlarındaki ağaçlıkların gölgeli kuytulukları arasına sinerek, sanki Baltalimanını gözetliyor gibi gizlenen sabah güneşi, yarı kapalı pan curların arasından süzülüp salona giriyor, koltuğunda gömülen Damat Paşanın Valde şalından yapılmış şık ve kıymetli sabahlığını, kıvrım lar arasında gizlenir gibi gömülmüş pırlanta düğmelerini süzüyordu. Güneşin bu pırlantalar üzerinde hâsıl ettiği ışıltılarla kamaşan gözlerini kırpıştıran hain Ferit te, elindeki kâğıdı dikkatle süzüyor zaman zaman gülümsüyordu. Halinden besbelli ki pek keyifli idi.

Feridi orta halli bir ailenin evlâtlığından padişah damatlığına, paşalığa kadar yükselten tali bugünlerde de cömertliğini bol bol gösteriyordu. Hiç şüphesiz çoktanberi özlediği sadrazamlık postunu da, pek yakında, önüne sürecek, sevindirecek, gönlünü büsbütün hoş edecekti. Çünkü, talih son günlerde ona gerçekten yâr ve yaver olmuştu. Ardına kadar açtığı ikbal ve istikbal kapısının eşiğinde, elpençe divan durmuş. Damat Paşayı gözlüyor, güler yüzle emirlerini, işaretlerini bekliyordu. İşte, hiç ummadığı, emrine râm olacağını sanmadığı bir adamı karşısına dikmiş, baş eğdirmişti. Ayan Reisi Ahmet Rıza Beyi ona, gideceği hedefte yoldaş, çevireceği entrikalarda sırdaş etmişti ve işte, Ahmet Rıza Bey de becerikliliğini, hünerini göstermişti. Hiç yoktan çıkardığı bir mesele ile Izzet Paşayı, kabinesini bir iyice sarsmış, iktidar mevkiinden çekilmek mecburiyetinde bırakmıştı.

Damat Paşanın elindeki kâğıt, İzzet Paşanın Vahdettine yazdığı istifaname idi. Bu kâğıdı ona, Vahdettinin has bendelerinden Zeki getirmişti. Kuvvetli bir rakibin devrildiğini müjdelemişti. Bu münasebetle o gece Mediha Sultan sarayı bir sevinç kaynağı olmuştu. Bir tarafta Sultan ve Damat Paşa misafirleri ile, geç vakitlere kadar içip eğlenmişlerdi. Diğer tarafta da saray halkı, erkekli kadınlı bir âlâ cümbüşlenmişlerdi.

Gece Damat Ferit sevincinden uyuyamamış, bir türlü yatağına sığamamıştı ve işte güneş doğarken fırlamışı kendini selâmlık dairesine atmıştı. Akşamdanberi bir türlü elinden bırakamadığı ve belki yüzlerce defa okumaktan usânmadığı istifanameyi dizleri üzerine açmış, tatlı düşüncelere dalmıştı. Gerçi sadrazam Tevfik Paşa olacaktı. Fakat ne zararı var. Izzet Paşayı aldatıp atlattıktan sonra, Tevfik Paşayı baştan aşırıp gün deden atmak ta güç bir iş değildi ya. Elbette bu gün görmüş ihtiyar engelin de oturacağı başvekâlet koltuğuna bir diken koyacaktı. Sonra da kendisi o makama kavuşup bir âlâ kurulacaktı.

Ferit kendinden geçmiş, sanki hayalinde yaşattığı Babıâlisine göçmüştü. Kendi için yapılan debdebeli sadaret alayını seyrediyordu. Alayın Babıâli yokuşundan çıkışını, köşelerden kıvrıla kıvrıla büyük kapıdan girişini, nihayet mermer merdivenlerin başında yığılan sadaret dairesi erkânı tarafından kucaklanılarak attan indirilişini âdeta görüyor, etrafta biriken halkın ardı arası kesilmiyen alkışlarını, ortalığı çınlatan (yaşa) çığlıklarını işitiyor gibi oluyordu. Keyifleniyor, keyifleniyordu.

Tam bu esnada, arkasındaki havi dökülmüş siyah redingot takımı, kapkara uzunca sakalı ile siyahlara bürünmüş manastır keşişlerini andıran ihtiyar bir ağa salona girmişti. Gümüş bir tepsi üzerinde, iki yanları kabartma Osmanlı armaası işlenmiş altın zarflı fincanile sabalı kahvesini getirmişti.

(Devamı var)

HİKÂYE

PARK

Yazan: Daniel Kalitein

Her akşam şöyle bir gezinti yapmak için başımı alıp parka uğrardım. Fakat artık bugünden sonra oraya ayak basmıyacağım. Zaten mevsim de geçiyor ya, sonbaharın tâ sonundayız.

Şimdiden sonra günlerce devam eden yağmurlar başlar, ondan sonra sulu sepken, kar ve don. İhtiyar ak sakallı kış, parkın bankolarına yapayalnız kurulacak. Buzlu tırnaklarile bankoların üzerindeki yeşil boyaları tırmalayıp pul pul yolmıya uğraşacak. Akşam olunca dairede kalacağım. Kahvaltımı orada yapacağım. Mutlaka bizim daktilo mis Watson orada bulunur. Onun keman çalarmış gibi bir pese, bir teze çıkıp inen sesi bir şarkı söylüyormuş gibi öter. Mutlaka bana dönüp dönüp "Mister Sedman kahvaltınızı bitirdiniz mi?„ "Mister Sedman bana yardım edebilir misiniz?„ "Aman Mister saat altıya varmış.„ diye cıvıldar. Bittabi ben de alelâcele tıkına tıkına "hele bir durun bıyıklarıma takılan peynir kırıntılarını sileyim.„ derim. Fakat o muhakkak benden şunu bunu istemekte devam eder. "Aman Mister Sedman ellerim meşgul. Şu telefona cevap veriversenize„ "Aman Mister Sedman aman Mister Sedman" "Aman Mister Sedman...."

Sonbahar geldi vesselâm. Havada bir güzellik bir açıklık var. Şair olaydım neler yazmazdım. Yapraklar dökülüyorlar. Zavallı yapraklar Yaşamak istiyen yapraklar yaşamadan kalarak, kopup ölüyorlar. Ne var ki şair değilim. Ticarethanede kâtibim. Her gün bu dökülen ağaç yapraklarına benziyen sarı kâğıttan yapraklara, kara kara mürekkepleri döşer yazar çizerim. Allahın günü yüzlercesini yazarım. Hepsini sıraya, ve dosyanın içine korum, aradan bir ay geçince yazmış olduğum yapraklar ateşte yakılır. Ben ise boyuna durmamacasına yüzlercesini binlercesini yazmakta devam ederim. Ne tuhaf ki bu işi yaptığım için bana para verirler. Bir gün tekaüt olursam bu sarı yapraklı kâğıtlar hakkında bir kitap yazacağım..... Efendim işte ben... ben... ben.. gençliğimde idaremizin şampiyon kâtibi idim. En çok ve en hızlı yazan bendim. Ben ömrümün bu çağına kadar Mister Kleiner ve Limited şirketi için milyonlarca sarı kâğıt doldurdum.

Galiba vaktinden evvel bunadım. Demincek parktan bahsederken aklım sarı kâğıtta kaldı. Ne yapayım ömrümde sarı kâğıttan başka birşey görmedim ki. İşte asıl şu parktan yaka silkmemin sebebi gelen kış değildir. Fakat bir çocuk arabası süre, süre, sulu sulu sırtan o mahut kadındır. Şöyle bir kendi kendime kalıp başımı dinlendireyim derim, çıka çıka gözümün önüne o çıkar. Sağdan sola geçer. Soldan sağa döner. Yine gelir yine gider. İllâllah! Artık onun bön bön yılan dudaklarından tiksiniyorum. Onu bugün yine gördüm. Dudakları budalaca kıvrılıyordu. Gözlerine bir mahmurluk ve bir sululuk veriyor.

Eğer yaka silkmekle şu, çocuk arabalı kadından kurtulabileceğimi bilsem, yakalarımı da söker yırtar atardım. Vaktiyle bu kadınla alâkadar olduğuma şaşarım. Onu bayağı beklerdim. Onun bir şahsiyeti, bir personalitesi olduğuna kanidim. Personalitesi mi? Hah! Hah! Şimdi başka gözlerle görüyorum. Artık aldanmıyan gözlerle. Küçük yüzlü, altın kenarlı gözlüklü ahmak bir bakış. Hep ayni elbiseleri giyer. Koyu yeşil manto. Yakalığı kürk. Gülünç ve geniş bir şapka, şapkanın üzerinde bir bahçe taşıyormuş gibi kâğıt çiçekler. Mutlaka saçlarının bir kaç perçemi şakaklarından sarkar. Hele o yürürkenki adımlarını sürükleyişi, o himbıl o mıymıntı hali. O sırıtışı! O sırıtışı!

Bu kadın vaktiyle neden acaba beni alâkadar etti idi. Mutlaka duygularımı zorlamışımdır. Onun hakkında. Santimantalliğe varacak kadar hislerimi dürtüp kakmışımdır. O kadar ki; parkın güvercinlerine kahvaltının kırıntılarını atacak kadar olmuştum. Alıştıra alıştıra onları nihayet gelip te avucumdan yemiye alıştırmıştım. Yanıma bir adam gelirdi. Edebiyat edebiyat eski edebiyattır. Hiç başkasma bakma derdi. İkimiz de beraber şu güvercinlerin haspalığına bayılırdık. Bir ağızdanmış gibi güler gülümserdik.

Bir gün o herife çocuk arabasını süren kadını tanıyıp tanımadığn sordum. Bana ne dedi biliyor musunuz?

"O kadın arabasiyle önünden geçerken arabanın içine bir bak ta gör„ dedi. Baktım. Ne gördüm biliyor musunuz? Bayağı bir sırça kukla. Canlı değil, oyuncak çocuk. Kuklanın da cansız gözleri bir hiçlikle gülümsüyordu. Kadın kuklaya eğilp eğilip annelerin yavrulariyle konuştukları gibi konuşup mırlanıyor. Ağu mağu diyordu. Kukla neye benziyor diye düşündüm. Aklıma ne geldi bilir misiniz. Geçen asrın o düğünlerle biten romanları!

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

İPOFİZDEN GELEN ZAYIFLIK

Galiba, zayıflığı en çok bayanlar sevdikleri için, onun bu türlüsü de en ziyade kadınlarda ve genç kızlarda olur: Kadınlarda 32 olursa erkeklerde ancak 9.

On sekiz yaşından önce gelmesi pek nadirdir. O yaştan sonra, çok çocuk doğurmaktan yahut doğumda güçlükten ve fazla kan kaybetmekten gelir. Başka bir hastalık neticesile de geldiği vardır.

O zamana kadar balık etinde olan bayanın ilkin yüzü, hattâ bütün vücudü, biraz şişer. Rengi balmumu rengini alır. Saçları dökülür, dişleri düşer, hareketlerine, fikrine bir ağırlık gelir. Yüzü hareketsiz ve mânasız gibi kalır.

Sonra zayıflık kendini gösterir. Bayan haftada beş yüz gram, bir kilo kaybeder. Bazılarının az zaman içinde 20, 30 kilo kaybettikleri olur. Bir misalde 42 yaşında bir bayan 80 kilodan 29 kiloya inmiştir.

Birdenbire bu kadar zayıflayan bayana tabiî vaktinden önce ihtiyarlık hali gelir. Yüzü mumyaya döner. Vücudünün bazı taraflarında cildi beyaz parlak, bazı taraflarında da buruşuk olur. Saçlar, kirpikler, vücudün bütün kılları dökülür, dökülmese de beyazlanırlar. Dişlerin hepsi düşer, tırnaklar kırılır, dişsiz kalan diş kemikleri de küçülür.

Bir taraftan da yemeğe iştah hemen hiç kalmaz. Yemek yemek gayet ağır bir işkence gibi gelir. Bununla beraber, bu türlü zayıf bayanlar arasında - aksine olarak - obur gibi çok yiyenler de vardır. Fakat çok yemek zayıflamağa mâni olmaz.

Zayıflık ilerledikçe halsizlik te artar. Bazıları bütün gün yatakta yatmak isterler. Şu kadar ki burada halsizlik kuvvetsizlik demek değildir. Çünkü zayıf bayan istediği vakit kuvvetinin kaybolmadığını gösterir. Halsizlik burada daha ziyade hareket etmeğe isteksizlik demektir.

Harekete isteksizlik, düşüncede yavaşlık olmakla beraber bir taraftan bayanın hassasiyeti artar. Hastalıktan önce ehemmiyet vermediği şeylerden bile müteessir olur.

Kadınlık cihetinden işlerinin bozulacağı da şüphesizdir. O günler ilkin intizamsız oluarlar, sonra büsbütün kesilir. Bu intizamsızlık bazılarında vücut zayıflığından önce meydana çıkar. Bayanın çocuğu da olamaz, zaten çocuk yatağı küçülür, büzülür.

Erkeklere geldiği vakitte de erkeklik duygusu kaybolur, her türlü halsizlik gelir.

Bu kadar zayıf hasta kendi haline bırakılırsa sonunun ne olacağını kestirmek pek güç değildir: Eriye eriye büsbütün kaybolur. Fakat şurası gariptir ki tahmin olunan netice hiç te çabuk gelmez. Seksen kilodan 30 kiloya düşen bayan aylarca, bazan yıllarca yatağında balmumundan bir bebek gibi yaşar... Hastalığın geçici olduğu, birçok zayıfladıktan sonra, insanın tekrar şişmanlamağa başladığı ve büsbütün iyileştiği de vardır.

Zaten hastalığın tedavisi de mümkündür. Zayıflık ipofiz guddesinin ön taraftaki kısmından çıkan hormonun eksikliğinden geldiği için o hormondan - uzunca bir müddet devam etmek şartile - şırınga edilince zayıflık geçer.

Midesinde hiçbir bozukluk olmıyan bir bayanın ıştahı birdenbire kaybolup ta yemekten nefret gelirse bu hastalık hatıra gelmelidir. Başında tedavi, tabii, daha iyi ve daha çabuk netice verir.

Çektiği ıstırapların mes'ulü kendisidir.

NEVROZİN

Kaşelerini tecrübe etmiş olsaydı ona cehennem hayatı yaşatan bu muannit başağrısından eser kalmıyacaktı.

NEVROZİN

Bütün ıstırabları dindirir, baş ve diş ağrıları ile üşütmekten mütevellit ağrı, sızı ve sancılara karşı bilhassa müessirdir.

NEVROZİN

Mideyi bozmaz, Kalbi ve böbrekleri yormaz.

Satılık Köşk

Çamlıca Kısıklı Çilehanede Doktor Talât Beye komşu üç buçuk dönüm bağ ve meyvalığı ile içilir suyu havi fırıldaklı köşk satılıktır. Görmek için Çilehane camii imamına müracaat.

İtalya Niçin Arnavutluğu İşgal Ediyor?

(Başı 1 incide)

ve yahut Avusturyanın Almanya ile birleşmesine muhalifti. Fakat bir emri vâki karşısında bulunuyordu. Almanyanın bu hareketine artık mâni olamazdı. Çünkü Ispanyada meşguldü. Fakat bu emri vâkiin zararlarını azaltmak için Yugoslavyayı kazanmıya ehemmiyet verdi. Roma ile Belgrat arasında sıkı ziyaretler ve temaslar vuku buldu. Yugoslavya da Alman akını karşısında Italyanın dostluğunu kazanarak aralarında bir muvazene tesisinde menfaattardı. Bu müzakereler iki memleketin iktısaden biribirlerile daha sıkı bağlanmalarile neticelendi.

Fakat hâdiseler Mussolininin tahmininden daha süratle yürüyordu. Almanya, Çekoslovakyayı işgal etti. Macaristanı iktısaden kendisine bağladı. Romanya ile kuvvetli bir iktısadî anlaşma yaptı. Şimdi sıra Yugoslavyaya geliyordu. Italya Orta Avrupadaki nüfuzunu kaybetmiş bulunuyordu.

Bir defa Yugoslavya ile Almanyanın iktısadî münasebatı süratle inkişaf ediyordu. Üç, dört ay evvel Alman Maliye Nazırı Doktor Funk'un Belgradı ziyareti üzerine Almanya ile Yugoslavya arasında mühim ve geniş bir iktısadî anlaşma imzalanmıştı. Almanlar Yugoslavya ihracatının yüzde 50 sini satın alıyorlardı. Halbuki Çekoslovakyanın işgalinden sonra bu nisbet yüzde 70 - 80 i buldu. Bu suretle Yugoslavya iktısaden Almanyanın eline düşüyordu.

Diğer taraftan gazeteler, Yugoslavyada yaşıyan Alman ekalliyetlerinin tahrikâta başladığını bildiriyor. Almanyanın Yugoslavyayı parçalamıya çalıştığını haber veriyorlardı. Almanyanın Yugoslavyayı alması Adriyatiğe inmesi demekti.

Mussolini buna göz yumamazdı. Nitekim geçen ayın 26 sında irat ettiği meşhur nutkunda Adiryatikten bahsederken buranın munhasıran İtalyan ve kısmen Slav denizi olduğunu zikretmiş ve bu sahillere yabancı ayak bastırmıyacağını söylemişti. Bu yabancı ayak Alman ayağı idi.

Bu nutkun arkasından şimdi de İtalya, Arnavutluğu işgale başladı. İtalya bu suretle Akdenizdeki hâkimiyetini takviye edecek ve Yugoslavyanın Almanyanın eline düşmesine mâni olacaktır.

Italyanın bu hareketi, öte taraftan Berlin ile Roma arasında dostluk teminatı verilmesine muhalif değildir. Almanya Adriyatiğe inmek istemedikçe İtalyanın Berline bağlı kalmasında menfaati vardır. Maksadı Almanyadan Adriyatik sahilleri hakkında teminat almaktır.

Fakat bu meselede anlaşamadığı için Italyanın bir gün Almanyadan ayrılması ihtimali de yok değildir.

İspanya Antikomintern Pakta Dahil Oldu

Londra; 7 (Hususî) — Bugün Berlin ile Burgostan resmen bildirildiğine göre İspanya hükûmeti antikomintern pakta girmiştir. Daha evvel pakta giren devletler Almanya, Japonya, İtalya ve Macaristan devletleridir. Bu suretle antikomintern pakta girenler beş taraflı bir grup teşkil etmektedirler. General Franko hükûmeti, İspanya Cümhuriyetçilerini, kızıl saydıkları ve Bolşevikliğe katî bir darbe indirdiklerine inandıkları için antikomintern pakta girmesi hayret uyandırmamıştır.

Arnavutluk İmdat Bekliyor!

(Başı 6 ıncıda)

vicdanı, sarabını içmiş, pürosunu tellendirmiştir. Tok karnına kös dinler mi?

Bu feryada bittabi bermutad suratını buruşturacaktır. Bu hiddetle radyosunun düğmesini başka bir istasyona çevirirken, vereceği hüküm şudur:

"— Tiran, "parazit,, yapıyor!

Tiran Ağır Şartları Bulunan Ultimatomu Kat'iyetle Redetti

SON DAKİKA

Şiddetli Bir Muharebe Başladı

Londra, 7 (Hususî)— Tirandan alınan en son haberlere göre İtalyan kuvvetlerinin Draç, Avlonay, Saranda, ve San Civani, Medua şehirleri işgal olunmuştur. Fakat San Civani, Medua şehrinden ilerliyen İtalyan kuvvetleri, püskürtülmüş ve gerilemiştir. Bu havalide muharebe devam etmektedir. Draç şehri, ancak altı teşebbüsten sonra işgal edilebilmiştir.

Bu altı teşebbüsün her birinde İtalyanlar püskürtülmüşlerdir.

Harekâta iştirak eden İtalyan askerleri 35,000 kadadır. General Godzoni ile Draçta görüşmek ve mukabil tekliflerde bulunmak üzere Draca giden Arnavut heyeti henüz kabul olunmamıştır.

Tiranın tahliye olunduğu ve Arnavutluk payitahtının başka bir şehre naklolunduğu tekzip olunmaktadır.

(Baştarafı 1 incide)

Diğer taraftan medenî milletlere kendi dillerinde yapılan hitaplar, Arnavutların, düşmanın faikiyetine rağmen, İtalyan hücumlarını, sabahtanberi üç defa geri püskürttüğünü kaydetmektedir.

Tiran radyosunun bildirdiğine göre, Ayasaranda, Avlonya ve Draç limanlarını 170 kadar Italyan harp gemisi, tayyare filoları ile birlikte, bombardıman etmiştir.

İtalyanın ültimatomu

İki tarafın biribirine zıt neşriyatı içinden vakanın şu şekilde vuku bulduğu anlaşılıyor:

Italya dün Arnavutluktaki tebaasını çekmiş ve Arnavutluk hükûmetine bir ültimatom vermiştir. Arnavutluk mahafili bu ültimatomun bir millet için gayri kabilî kabul şartları ihtiva ettiğini bildiriyorlar. Arnavutluk meclisi bu ültimatomu müzakere için toplanmış ve ültimatomu ittifakla reddetmiştir. Meclisin ültimatomu müzakere ettiği sırada yirmi beş İtalyan tayyaresi Tiranın üzerinde uçmuştur.

Meclisin kararını bütün halk tasvip etmiş ve Tiranda İtalyan ültimatomu aleyhinde nümayişler yapılmıştır.

Bu hâdiseler üzerine İtalyanlar Avlonya ve Draçı bombardıman etmişlerdir.

Avlonyanın bombardımanı sabaha kadar devam etmiştir. Draç ta ayni muameleyi görmüştür.

İtalyanlara göre vaziyet

İtalyanlar hâdiseyi şu şekilde anlatıyorlar:

"Son bir kaç gün içinde yeni bir muahede akdi için İtalya hükûmeti ile Kral Zogo arasındaki görüşmeler inkişaf ederken Tiranda ve başka yerlerde silâhlı çeteler ciddî nümayişler tertip ederek Arnavutlukta bulunan İtalyanların emniyetini tehlikeye sokmuşlardır. Dün sabah harp gemilerimiz Draç ve Avlonyada kadınlar ve çocuklar da dahil olmak üzere yüzlerce vatandaşımızı alarak İtalyaya nakletmişlerdir. Dün akşam İtalyan kıtaları Arnavutluğa gitmek üzere Bari ve Brindisi'den hareket etmişlerdir. Ayni zaman da öğleden evvel Saint — Jean de Medua ile Sante — Quanante arasında bir cevelân yapmakta olan birinci deniz filomuz Arnavutluğa doğru yol almıya başlamıştır. Bir hava filosu da seferber edilmiştir.

İtalya neler istiyordu?

Arnavutluk membaları Arnavutluk içinde İtalyanlar aleyhinde herhangi bir hareketin vukuunu şiddet le tekzip etmekte ve İtalyanların üç gündenberi gittiklerini bildirmektedir. Ayni membalara göre, Arnavutlukta Italyan garnizonlarının yerleşmesi, muvakkaten bu memlekete İtalyan kıtaları gönderilmesi ve Arnavutluğa yapılan İtalyan muhaceretinin arttırılması hakkında İtalya tarafından ileri sürülen talepleri reddetmiştir.

Söylendiğine göre bu talepler, İtalyanın Arnavutluğu himayesi altına almak için giriştiği bir teşebbüsten ibarettir. Arnavutluğun red cevabına İtalya askerî hareketler ve bir deniz nümayişi ile mukabele etmiştir.

İtalyan askerleri ilerliyorlar

İtalyan membaları bugünkü harekât neticesinde ilk işgal olunan dört şehrin işgali tamamlandığını ve bu şehirlerden çıkan kuvvetlerin ilerlemekte olduklarını bildirmektedir.

Arnavutluktan verilen haberlere göre, Arnavutlar bütün bu ihraç hareketlerine şiddetle mukavemet göstermişlerdir. Avlonyadaki askerler ve gönüllülerle İtalyanlar şiddetli bir muharebe yapmışlar, Draça çıkarılan İtalyan kıtaları denize püskürtülmüşler, Ashigjini'de kanlı bir muharebe olmuştur.

Muhtelif kaynaklardan verilen malûmata göre, İtalyanlar tarafından gönderilen askerlerin miktarı otuz, otuz beş bin kadardır. Fakat İtalyan radyo istasyonları 100,000 askerin gönderildiğinden bahsediyorlar.

Arnavutlar tarafından tahşit olunan askerler 26,000 den ibarettir.

Giornale d'İtalie gazetesinin bildirdiğine göre, Harbiye Nezareti bir ay müddetle talim görmek üzere piyade, süvari, topçu ve istihkâm sınıflarına mensup ihtiyat zabitlerinden bazılarını silâh altına almağa karar vermiştir.

Bu bir aylık talim müddeti 15 günlük iki devreye ayrılacaktır. Birinci devre, 1 den 15 mayısa kadar devam edecektir.

"Sizin tayyareleriniz, toplarınız var, fakat bizim...,,

Tiran, 7 (A.A.) — Arnavutluk Ajansı bildiriyor:

Sabık Başvekil Mehdi Fraşeri, Mussoliniye aşağıdaki mesajı telgarfla göndermiştir:

"Benito Mussolini,

Biz biliyoruz ki sizin toplarınız, tayyareleriniz ve gazlarınız var ve bizim ise yalnız cesaretimiz ve zulma kurban vaziyette bulunanların kırılmaz ruhumuz var. Siz, asîl İtalyan milleti namına, 20 inci asrın ortasında ilk Çağların Barbarlığını mı temsil edeceksiniz? Tamiri kabil olmaz hâdiselerin vukuundan evvel, Arnavutluk istiklâlini tanıyınız.

Benito Mussolini, bu hailevî dakikada Yorgi Kastriota'nın "İskender Beyin,, ruhu yeniden uyanıyor. Ben, bu dakikada bütün müttehit Arnavut milletinin hissiyatına tercüman olduğuma eminim. Memleketi işgal edebilirsiniz, fakat yalnız Arnavut erkeklerinin değil, fakat ayni zamanda Arnavut kadınlarının da cesetleri üzerinden geçerek.

Mussolini cevabınızı bekliyorum.,

Kraliçe Yunanistana geçti

Arnavutluk Kraliçesi, iki gün evvel, dünyaya gelen veliaht ve maiyeti ile birlikte dün sabah saat yedide Yunanistana geçmiş ve Florine şehrinde ikamete başlamıştır.

Romada yapılan resmî bir tebliğe göre, son dakikada Kral Zogo tarafından Draca gönderilen bir heyet, Kralın bazı tekliflerini İtalyan kıtaatının başkumadanına tevdi etmiştir. Fakat, bu teklifler Romaya bildirilmiş ve şimdilik neticesiz kalmıştır.

Şehrimizden de Arnavutluğa bir kafile gidiyor

Şehrimizde oturan ve Arnavutluk tabiiyetinde bulunan Arnavutlardan bir çoğu dün Arnavutluk konsolosanesine müracaat etmişler ve vize almışlardır. Bunlardan 50 — 60 kişilik bir grup ilk kafile halinde bu sabah Arnavutluğa hareket edeceklerdir.

Tiran hükûmetinin sonuna kadar mukavemete karar vermiş olması dolayısile, Arnavutluk tâbiiyetindekilerden hariç olarak ta konsoloshaneye bazı müracaatlar yapılmış, fakat henüz kendilerine vize verilmemiştir.

Teminata Rağmen Yugoslavya da Endişede

(Başı 1 incide)

İngilterede :

Londra, 7 (Hususî) — Matbuat Arnavutluğun işgali hakkında henüz mütalea dermeyan etmek imkânını elde edememiştir. Umumiyetle sanıldığına göre İngiltere vaziyetin tebellür etmesini bekleyecektir. Siyasî mahafil tarafından verilen malûmata göre, Italya hükûmeti salıya kadar, Akdenizde statükoyu bozacak hiçbir harekette bulunmıyacağını bildirmiştir. Anlaşılan hâdisenin Ingiliz efkârı umumiyesi üzerindeki tesiri işgalin sulhen veya cebren yapılmasına göre değişecektir.

Italyanın cebir kullanması Parlamentonun derhal toplanmıya davet olunmasını ve Chamberlain'in İskoçyadan hemen dönmesini icap ettirecektir. Londra ile Paris sıkı temas halindedir.

İngilterenin Roma Sefiri Kont Ciano ile görüşmüş ve Kont Cianonun Arnavutluk hâdiseleri hakkında verdiği izahatı dinlemiştir. Görüşme neticesinde neşroiunan tebliğde deniliyor ki:

"Lord Perth, Arnavutluk vaziyeti hakkında nazıra bir nota vermiştir. Kont Ciano, Lord Perthe beyanatta bulunmuş ve teminat vermiştir.,,

Lord Perth'in İngiltere — İtalya paktına nazarı dikkati çektiği ve İtalyanın bu paktı bozmuş olduğundan bahsettiği bildiriliyor.

Lord Halifax, bugün mühim faaliyette bulunmuş, Lehistan, İtalyan, Romanya, Arnavutluk, Türkiye Yunanistan sefirlerini kabul etmiştir.

Amerikada :

Nevyork, 7 (Hususî) — Arnavutluğun İtalya tarafından işgali hakkında gelen haberler üzerine Hariciye Nazırı M. Cordel Hull derhal M. Roosevelt ile telefonla temas etmiş ve kendisine vaziyet hakkında uzun izahat vermiştir.

Fransada :

Paris, 7 (Hususî) — Bütün matbuat, Arnavutluk hâdiseleriyle meşguldür. Hükûmet, Arnavutluk hâdiselerinin Fransa ile alâkası olmadığını ileri sürüyor. Fakat Fransanın yalnız Akdeniz statüsü dolayısile bu işle bilvasıta alâkadar olduğu haber veriliyor.

Soir diyor ki:

"Faşist hükûmetini bu harekete sevkeden ne dir? Yugoslavya üzerinde bir tazyik mi icra etmek istiyor? Makedonya ve Ege denizinde tasavvurları mı var? Otrante kanalile Adriyatik denizini mi kapatmak istiyor? Kime karşı? İtalyan matbuatının bu hususta tam bir ketumiyet muhafaza etmesi daha az garip değildir.,,

Petit Parisien'e göre, bütün Balkan devletlerini sürükliyecek bir çarpışma vukuu muhtemeldir. İtalyanın Balkana girmesi burada muvazeneyi altüst edecektir. Madam Tabous'ye İtalyanın Ingiltereyi, aralarındaki paktı feshe sevketmektedir.

PARİS VE LONDRA Sefirlerimizin Temasları

Paris, 7 (Hususî) — Hariciye Nazırı Bonnet, bugün Başvekille yaptığı mülâkatı müteakıp Türkiye Büyük Elçisi Suat Davazı kabul etmiştir.

Londra, 7 (Hususî) — Türkiye Büyük Elçisi Tevfik Rüştü Aras, saat 16 ya doğru Hariciye Vekâletine giderek Sir Alltanucadogan ile bir mülâkat yapmıştır.

15 Yaşındaki Talebe Ile 35 lik Kadının Aşkı

Nazilli (TAN) — Sinema filmlerindekini andıran bir hâdise vuku bulmuştur. Tafsilât şudur:

Buldanda manifaturacı Halilin Denizli lisesinde okumakta olan on beş yaşındaki oğlu Mustafa, çamaşırlarını mektep civarındaki evlerden birinde oturan 35 yaşlarında Perihana yıkatmaktadır. Bu kadın, uzun müddet beraber kaldığı İsmail adında birinden yeni ayrılmış ve Mustafayı sevmeğe başlamıştır. Bir gün Mustafaya:

— Daha fazla okuyup ta ne olacak? İşte sana istediğin kadar para... Gidelim İstanbula, yaşıyalım, demiştir.

Bir gün Mustafa, Perihanın Denizlide trene bindiğini görünce, bilet bile almadan trene atlamış ve ikisi beraber İzmire doğru yola çıkmışlardır. Fakat Sarayköy istasyonunda Mustafanın dayısı bunları görmüş ve hemen Buldana telgraf çekerek Halile vaziyeti bildirmiştir. Halil de yıldırım telgrafile Nazilli istasyonuna ve jandarma kumandanlığına müracaat ederek oğlunun yakalanıp geri gönderilmesini ve masrafını ödiyeceğini bildirmiştir. Bir taraftan kendisi de otomobille İzmire koşmuştur.

Tren Nazilliye gelince, zabıta Mustafayı ve Perihanı yakalamış, ifadelerini almıştır. Mustafa bir jandarmanın refakatinde Sarayköydeki dayısına gönderilmiştir.

Diğer İşler

Belediye, getirttiği iyi cins şeftali fidanlarile bir meyva bahçesi vücude getirmiştir ve şeftali ağaçlarını ıslaha çalışmaktadır.

Mevcut imalâthane, buranın ve civardaki birkaç kazanın desti, tuğla, çanak, kiremit ve su borusu gibi ihtiyaçlarını karşılıyacak şekilde kuvvetlendirilmiştir. Artık bu gibi mevad ithal olunmıyacaktır.

Kasabamızda radyo adedi yirmi beşi bulmuştur. Elektrik olmadığı için bunların en çok yirmi beş günde boşalan akümülâtörlerinin Zongul - dağa gönderilip doldurulmasındaki müşkülât ta kaldırılmıştır. Belediye, kasabamızdan geçen ırmağın kenarına büyük bir çarh kurdurmuştur. Bu çarhın çevirdiği dinamo ile akümülâtörler doldurulmaktadır.

Menderes Ovasının Sulanmasını Temin Etmek Için Tedbirler

Aydın (TAN) — Devletin, pamuklu dokuma fabrikalarını kurmıya karar verdiği zaman daha bunlar yapılmadan eline aldığı uzun elyaflı ve yüksek kaliteli pamuk yetiştirme siyaseti güzel neticelerini vermeğe devam eylemektedir.

Nazilli pamuk ıslah istasyonunun faaliyetiyle, Akala cinsi pamuğun 7—8 vilâyette ekilmesi temin olunmuştur. Kemiyet bakımından temin edilmiş olan bu muvaffakıyetin şimdi keyfiyet cihetinden temini yolunda ilerlenilmektedir. Bunun için de sulama ve suların ıslahı işlerine hızla devam olunuyor.

Mıntakamızda 1,5 milyon dönüm sahası olan büyük Menderes ovasının sulanması teminine çalışılıyor.

Çivrilik Işıklı gölü bent haline konularak başarılacak olan bu iş yakında kısım kısım ihaleye çıkarılacaktır.

On sene evvel Nazillinin ilerisinde Feslek çayından başlıyarak açılan sulama kanaliyle her sene 40 bin dönüme yakın arazi sulanmaktadır.

Bu kanalın 40 kilometre daha uzatılarak suların Nazilli ovasına ayni kanalın baş tarafına bu sene regülâtör de yapılacaktır.

Nazilli ovasının Cenup kısmını tamamiyle sulayacak olan 600 bin lira keşifli Pirlebek kanalının inşası münakasaya çıkarılmıştır.

Mühendisler şimdi, Atça ve Yenipazar ovalarının sulama işiyle meşgul olmağa başlamışlardır. Sene sonuna kadar bu kısımların da, sulama tesisatının yapılması ihale edilecektir.

Denizliden Sarayköy nihayetine kadar olan büyük ovayı sulıyacak ve 400 bin liraya çıkacak olan kanalın inşası da münakasaya konulmuştur.

Burhaniyelilerin kooperatif kurarak açtıkları 19 kilometrelik kanalın tevsii işi de, diğer sulama tesisatını yapmakta olan Nafia Vekâletince deruhte edilmiş ve faaliyete geçilmiştir.

Böylece yakın bir âtide, büyük Menderes ovasının sulama davası tamamen halledilmiş olacak, zaten dünyanın bütün pamuk mıntakalarından daha yüksek pamuk randımanı veren bu toprakların verim kabiliyeti arttırılacaktır. Ve memleketimiz, pamuk ihracatında en ileri memleketler safına girecektir.

Bugün pamuk tarlalarını sulamak için çiftçi; at ve motör, dolap gibi her vasıtadan istifadeye çalışmakta, dönüm başına 5 liradan 10 liraya kadar masraf etmektedir. Buna rağmen istediği suyu temin edebildiği yoktur. Devletin bedava verdiği bol su, çiftçiyi masraftan kurtaracağı gibi istihsalâtı da arttıracaktır.

Bu sulama faaliyetiyle beraber, ıslah çalışmaları da devam ediyor.

Menderese amut olarak akan çayların sebebiyet verdikleri bataklık, taşkınlık ve tahribatın önüne geçilmesi için evvelâ civarın ağaçlanıp orman haline getirilmesi lüzumu hissedilmiştir.

Aydının burnunun dibindeki Tastaban bataklığının kurutma ameliyesi de devam ediyor. Burada 11 kilometre uzunluğunda olan kanal, bu sene nihayetine kadar bitirilecek ve bakatlık kurutulmuş olacaktır.

Söke ovasında Menderesin taşmasının da önüne geçilmiş, böylece zararlara son verilmiştir.

On Kadın 150 Metrede Kopan Kayaların Altında Eziliyorlardı

"Besni" den yazılıyor:

Kızılin köyünde, on kişinin hayatına mal olması muhakkak görülen dehşetli bir kaza, teşadüf neticesinde hafif atlatılmıştır. Tafsilât şudur:

Fırat nehri Kızılin'de köye nazaran 150 metre derinlikten ve dik yamaçlı kayalar arasından geçip gitmektedir. İçme suyu buradan alındığı gibi köy halkı çamaşırlarını da asırlardanberi burada yıkamaktadır.

Evvelki gün on kişiden mürekkep dört aile halkı çamaşırlarını yine orada yıkarlarken, yüz elli metre üstlerindeki büyük kayalar ansızın, dehşetli gürültülerle koparak aşağıya yuvarlanmıştır. Bereket versin, bu esnada yağan yağmurdan korunmak için çamaşır yıkayanlar mağaraya girmiş olduklarından kurtulmuşlar, kayaların altında kalıp ezilmemişlerdir.

Kayaların çökerken kopardığı dehşetli gürültü köyde büyük bir heyecan uyandırmış, herkes hâdise yerine koşmuştur. Uzun çalışmalardan sonra, kayaların kapadığı mağara ağızları açılmış ve içeride mahbus kalan kadınlar, sapasağlam kurtarılmışlardır.

YAZ GİRİŞİ

ALMAN BALDA
Fotoğraf Makineleri

1: 3,8—1: 2,9—4,5X6—6X9—6X6

6 AY VERESİYE
Komple Bisikletler
6 AY VERESİYE
İsviçre Cep ve Kol Kadın, Erkek Saatleri ve Hediyelikler
6 AY VERESİYE
Ev elektrik âletleri ve avizeler
VERESİYE

Osman Şakar

Galata : Bankalar Cad. No. 47. Voyvoda han Zemin Kat
Beyazıt : Üniversite Cad. No. 28
Kadıköy: İskele Cad. 33/2

Büyük 40, Küçük 22,5 Kr.

KOLİNOS'u

KULLANMAKLA GÜLUŞUNUZUN PARLAKLIĞINI TEZYID EDINIZ. Güzellik ve cazibe, sağlam ve revnak dişlerle kaimdir. KOLINOS KENDINIZE cazib ve güzel olduğunuzu hissettiren Kolinos'u tecrübe ediniz.

Taze bir ağzın ve sehhar bir gülüşün saadetini hissedeceğinize mutmain olabilirsiniz.

Macun teksif edildiğinden ihtiyacınızı uzun müddet tatmin eder.

50 YAŞINDA
OLMAMA RAĞMEN
SOLMUŞ
BİR CİLTDEN
Nasıl Kurtuldum ?

"Bütün dostlarım; bu derece genç görünmek için neler yaptığımı soruyorlar. Takriben Üç ay evvel. 50 nci senei devriyemi tebrik için misafirlerim gelmişti. Tenim esmer ve sert idi. Gelenlerden bir çok kadınların. Cildin unsuru olan Tokalon Kreminin istimali ile memnuniyetbahş semereler elde ettiklerini öğrendim. Benim müterreddit olmama rağmen tecrübe etmeğe karar verdim. Her Akşam muntazaman yatmazdan evvel Pembe renkteki Tokalon kremini ve sabahları da pudralanmadan evvel beyaz renkteki Tokalon kremini kullanmağa başladım. Bir kaç gün sonra, cildimin yumuşayıp tazeleştiğini ve bir hafta nihayetinde daha genç göründüğümü hissettim. Bugün, Üç ay oluyor, o derece cazip ve şayanı hayret bir semere elde ettim ki bütün dostlarım ancak 38 yaşında olduğumu söylüyorlar."

Cild unsuru olan pembe renkteki Tokalon kreminde Viyana üniversitesi Profesörlerinden Doktor Stejskal idaresinde genç hayvanların ciltlerinden istihsal ve "Biocel" tabir edilen ve tıpkı insan cildininkilerine müşabih genç ve sıhhatli, zengin ve kıymetli cevherler hülâsası vardır. Beyaz renkteki (yağsız) Tokalon kreminde ise taze krema ve saf Zeytin yağı ve sair besleyici unsurlar vardır. Muntazaman her iki kremi kullanınız. Açık, yumuşak, düzgün bir cilt temin etmiş olacaksınız. Faideli semeresi Garantilidir. Aksi halde paranız iade olunacaktır.

İmdat

Bir Kaşe
NEOKALMİNA
BU BAŞ AĞRISINDAN KURTULAYIM !..

KESKİN

Romatizma, Grip, Nezle, Baş, Diş
Ağrılarını bir anda keser, sıhhatinizi iade eder.
Bahçekapı Salih Necati

AĞARAN SAÇLARA

KUMRAL ve SİYAH
renkte sıhhî saç boyalarıdır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU — İSTANBUL

Giresun Nafıa Müdürlüğünden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Vilâyet Merkezinde kârgir ve betonarme kısımlarile çatısı yapılmış olan on dershaneli ilk okul binasının ahşap sıva boya vesair kısımlarının inşasıdır. Keşif bedeli 20153 lira Beş kuruştur.

2 — Bu işe aid evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi, mukavelename, Bayındırlık işleri genel şartnamesi,

B — Fennî hususî şartnamelerle proje. İsteyenler bu evrak ve şartnameleri bedelsiz olarak Gireson Nafıa Dairesinden alabilirler.

3 — Eksiltme 20/4/939 Perşembe günü saat 15 de Hususî Muhasebe Müdürlüğü binasında toplanacak olan Vilâyet Daimî Encümeninde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 1511 lira 48 kuruş muvakkat teminat vermesi ve bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup gösterilmesi lâzımdır.

A — Carî seneye aid Ticaret odası vesikası.

B — Ehliyet vesikası.

Ehliyet vesikası alabilmek için isteklinin elindeki referanslarla ihale gününden en az sekiz gün evvel istida ile Vilâyet Makamına müracaat etmesi lâzımdır.

6 — Teklif mektupları yukarda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Vilâyet Daimî Encümeni Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. "2298"

BU KUCAKLAMADA
PERTEV ŞURUBU
ve
Pertev Çocuk Pudrasının
hissesi olduğu bilâihtiyar zihne gelmektedir.

MİLLÎ REASÜRANS
TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN :
15 Nisan 1939 tarihinden itibaren Türkiye İş Bankası İstanbul ve Galata Şubeleri GİŞELERİNDE Şirketimiz hisse senetlerinin 10 numaralı kuponları mukabilinde beher hisseye safî olarak Kırk Kuruş temettü tevziine başlanacağı ilân olunur.

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İlânları

I — Matlûba muvafık çıkmadığından dolayı reddedilen ve yerine başkaca mubayaa edilmiş olan 48 adet Dekovil arabası ve tekerleği farkı fiatın tahsilini tahminen müteahhit hesabına ve pazarlıkla satılacaktır.

II — Muhammen bedeli 120 lira ve % 15 teminatı 18 liradır.

III — Pazarlık 13/4/939 tarihinde saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Satış Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Mallar her gün yukarda sözü geçen şubede görülebilir. Isteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 15 teminat paralariyle mezkûr Komisyona gelmeleri. (2067)

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden:

Paşalimanı Marmara arası deniz telgraf kablosunun tamiri için bir vapur veya bir romorkörün en az 15 en çok 33 gün devam etmek üzere kiralanması pazarlığa konulmuştur. Pazarlık 10.4.939 pazartesi saat 15 te B. Postane binası alt katta müfettişlik odasında toplanacak alım satım komisyonunda yapılacaktır.

Vapurun beher gündeliği 85 lira hepsi 2805 lira muvakkat teminat 210 lira 38 kuruştur. Taliplerin fennî ve pazarlık şartnamelerini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr müdürlük idarî kalem levazım kısmına pazarlık gün ve saatinde de muvakkat teminat makbuzu ile idare hizmetine tahsis edecekleri vapur veya romorkör için açık denize açılabileceği ve evsafiyle suratini gösterir liman şahadetnamesi kablo işine elverişli bulunduğuna dair İstanbul Deniz Ticaret müdürlüğünün işarına atfen idaremizin alâkadar fen müfettisi tarafından verilecek raporla komisyona müracaatları (2392)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme U. idaresi ilânları

Muhammen bedeli 2100 lira olan 250 Kg. muhtelif puntoda pirinç çizgi 26.4.1939 çarşamba günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşada gar binası içindeki satınalma komisyonu tarafından açık eksilteme usuliyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik ve 157 lira 50 kuruşluk muvakkat teminatları ile birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Haydarpaşada gar binasındaki komisyon tarafından parasız olarak dağıtılmaktadır. (2376)

★

Muhammen bedeli 8030 lira olan silindir, motör ve dinamo yağı sarı vazelin ve saireden mürekkep 5 kalem malzeme 12/4/939 Çarşamba günü saat (15) On beşte Haydarpaşada gar binasındaki satınalma komisyonu tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin kanunun tayin ettiği vesaikle 602 lira 25 kuruşluk muvakkat teminat ve tekliflerini muhtevi zarflarını eksiltme günü saat (14) On dörde kadar komisyona vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Haydarpaşada gar binasındaki satınalma komisyonu tarafından parasız olarak dağıtılmaktadır. (1940)

KAYIP — Istanbul İthalât gümrüğünün 25633 sayılı beyannameye ait 512729 sayılı ve 9.11.938 tarihli para makbuzunu zayi ettik. Yenisini çıkaracağımızdan eskisinin hükmü kalmamıştır. — Balıkpazar Hava han Mair Behar ve Şki. Çuval ve kanaviçe kolektif şirketi.

KAYIP — Istanbul İthalât gümrüğünün 29387 sayılı beyannameye ait 543207 sayılı ve 5.12.938 tarihli para makbuzunu zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü kalmamıştır. — Asmaaltı No. 35 Ruben Alaluf.

GENÇLER!

Sizi en fazla düşündüren Ergenliklere (Yüzünüzdeki sivilceler) e karşı yegâne çaresi olan VIROZA'yı bir defa tecrübe ediniz, ve alacağınız neticeden hayret edeceksiniz

Ergenlikler
Yalnız VİROZA eder

ve mikrobun yaşamasına, üremesine kat'î ve muhakkak mâni olur.

VIROZA, bir güzellik kremi değildir, mütehassıs kimyagerler tarafından fennî ve sıhhî bir surette imal edilen bir merhemdir.

Her eczanede bulunur.

OSMANLI BANKASI
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cümhuriyeti ile münakit mukavelenamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi : 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat akçesi : 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde
PARİS, MARSİLYA ve NİS'de
LONDRA ve MANÇESTER'de
MISIR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FİLİSTİN ve MAVERAYI ERDÜN'de
Merkez ve Şubeleri
YUGOSLAVYA, RUMANYA, YUNANİSTAN, SURİYE, LÜBNAN ve HATAY'da
Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar
Hesabı carî ve mevduat hesapları küşadı
Ticarî krediler ve vesaikli krediler küşadı.
Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu.
Borsa emirleri.
Esham ve tahvilât, altın ve emtaa üzerine avans
Senedat tahsilâtı ve saire.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartlarile (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır

80 seneden fazla bir tecrübe mahsulü...

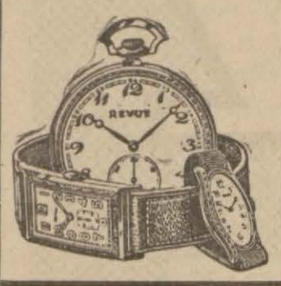

REVUE SAATLARI

Modeller, en son ve zarif şekildedir. Tanınmış saatçilerde satılmaktadır.

DEPOSU: Istanbul, Galata, Kürekçiler Manhaym han, 1 inci kat No. 6, posta kutusu 1248

Ankara Radyosunda
TUNA GECESİ dolayısile okunan ve
Bayan SAFİYE tarafından
COLUMBİA Plâklarında imlâ edilen
22155 No. TUNA SESİ İkide Turnam Gelir
Satışa çıkarılmıştır.

Dr. HAFIZ CEMAL
Dahiliye Mütehassısı
Pazardan maada saat (14,30 dan 13 e, Salı, Cumartesi 12 ye kadar fıkaraya. Divanyolu No. 104.

KAYIP — 1325 senesinde Bakırköy nümune mektebinden aldığım şahadetnamemi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. — Cevat Çakar.

İstanbul Maarif Müdürlüğünden:

Kasımpaşada Yahya Kethüda mahallesinin Uzun yol caddesinde 10 No. lu ve Faik Yüksekbilgiliye ait olup Kasımpaşa 9 uncu ilk okula ilhak edilmek üzere istimlâkine umumî menfaat kararı verilen arsanın beher metresine Belediye Daimî Encümenden seçilen komisyon tarafından takdir olunan yedi lira kıymete itiraz eden mal sahibinin bu itirazının şehir meclisine niyabetle Belediye Daimî Encümende tetkiki neticesinde kanunî müddet geçtikten sonra verildiği anlaşılmış olmakla kabulüne imkân bulunmadığına karar verilmiş olduğu 1295 tarihli kararnamesinin 13 üncü maddesine tevfikan ilân olunur. (2394)

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Bir müflise ait manifatura eşyası (eski Topalyan hanı civarında Sultanhamamında Küçük handa en üst katta) pazarlık suretile ve alacaklılar mümessillerinin tensibi dairesinde parti parti satılacaktır. Satış günü 17.4.939 pazartesi saat 14 olarak tayin edilmiştir. Malları görmek isteyenlerin 13.4.939 perşembe ve 14.4.939 cuma günü saat 16 dan 18.30 a kadar mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur. (16772)

İstanbul üçüncü İcra memurluğundan: Bir alacağın temini için haczedilip paraya çevrilmesine karar verilen ev eşyası Bakırköyünde Cevizlikte Ebüzziya caddesinde 93 numaralı hanede 12.4.939 çarşamba günü saat 17 de birinci açık arttırma suretiyle satılacaktır. İşbu gün mahcuza tahmin edilen kıymet yüzde 75 ini bulmadığı takdirde 14.4.939 cuma günü ayni saatte ve ayni mahalde ikinci arttırma suretiyle satılacağı ilân olunur. (16766)

Sahibi ve Neşriyat Müdürü Halil Lûtfü DÖRDÜNCÜ Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. Basıldığı yer TAN Matbaası

Teneke kutularda

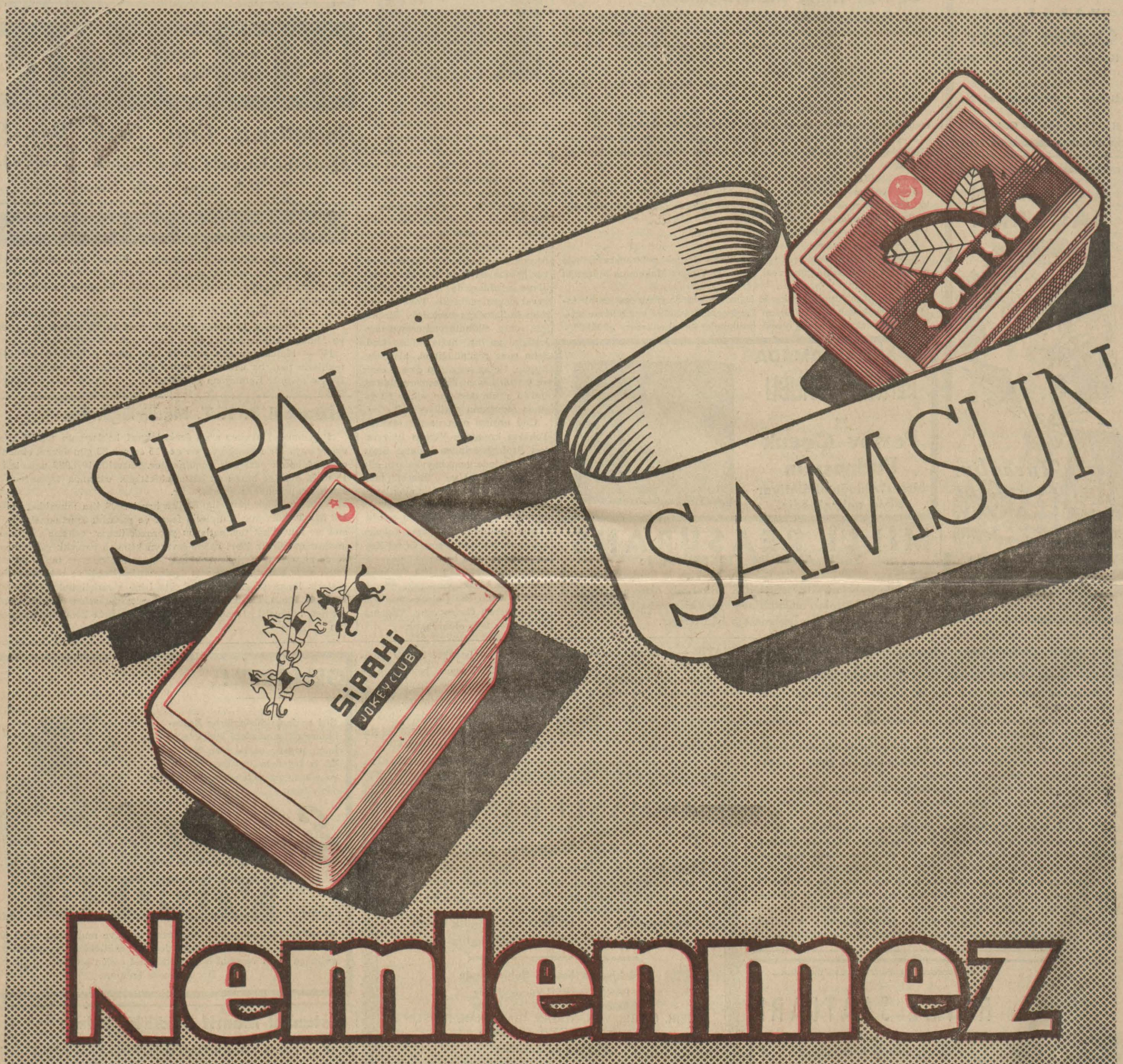

Nemlenmez

25 Adet Sipahi 50 Kuruş

25 Adet Samsun 45 Kuruş